

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12-13 sentyabr 2015-ci il Şənbə № 202 (6230) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

Bakıda
müdhiş
bank
firıldağı

yazısı sah.2-də

Gündəm

Rəsmi Bakı ilə Avropa İttifaqı arasında böyük qalmaqla

Qurumun Azərbaycandakı nümayəndəsi XİN-ə çağırıldı; Al rəsmilərinin səfəri texnə salındı; Əli Həsənov: "Kağız parçasından başqa bir şey deyil"

yazısı sah.5-də

Əli Kərimlinin ən gənc fəali da onu tərk etdi

yazısı sah.6-də

Arzu Nağıyev:

"Qərb və Rusiya indi də Moldova uğrunda savaşır"

yazısı sah.9-də

Xalq artisti Nurəddin Mehdíxanlı teatr rəhbərinə qarşı sərt ittihamlar irəli sürdü

yazısı sah.11-də

Qubad İbadoglu:

"Valyuta ehtiyatlarını devalvasiyaya qurban vermək doğru olmaz"

yazısı sah.4-də

Ölən analar və uşaqlar - baş pediatrinin suçu yoxmu...

yazısı sah.10-da

YDM-lərdə sürücüləri necə soyurlar...

yazısı sah.14-də

Məhbəs qardaşların atasının səhhəti kəskin pisləşdi

yazısı sah.3-də

Sumqayıtda dələduzluğun qurbanı olan qadın intihara cəhd etdi

yazısı sah.14-də

Bakıda polisi döydülər: sürücü maşını qoyub qaçı

yazısı sah.2-də

AzTV-də İbrahim Məmmədov mübhəmi davam edir

yazısı sah.3-də

Qarabağ atlarının baxıcısından prezidentə sensasiyon müraciət

yazısı sah.12-də

YAP-in siyahısındaki üç mübhəm

**REKTORLAR MANDATA
GÖRƏ VƏZİFƏDƏN İMTİNƏ ETDİ**

Səməd Seyidov, Əhliman Əmiraslanov, Aqiyə Naxçıvanlı və Ağacan Abiyev fəaliyyətlərini Milli Məclisdə davam etdirməyə qərar veriblər; Abel Məhərrəmov niyə BDU-da qalmağa razılaşıb?; seçkidə təxminən 30-dək dairədə deputat mandati "ancaq ədalət" meyari ilə müəyyənləşəcək; biznesmen və yaşıllardan siyahıdan kənarda qalanlar var

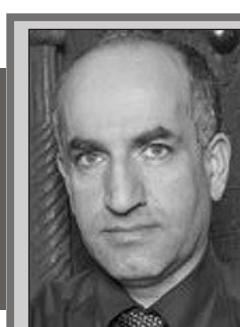

yazısı sah.8-də

Qarabağda yeni müharibə təhlükəsi Amerikanı da hərəkətə keçirdi

Ağ Ev təmas xətti boyu toplantı işə düşməsindən narahatdır, ancaq eyni zamanda separatçı bölgədə "seçkilərlə" bağlı ikili və prinsipsiz mövqə sərgiləyir; politoloq: "Hər şey Azərbaycanın xeyrinə inkişaf edir..."

yazısı sah.13-də

**Bayram Balçı:
"Kürdlər
Ərdoğana xəyanət etdilər"**

yazısı sah.9-də

**Pənah Hüseyn:
"Bəzə DSK-lar
süründürməçi-
liklə məşğuldur"**

yazısı sah.6-də

İham Əliyev Qazaxistana işgüzar səfərə gedib

Prezident İlham Əliyev Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Sammitində iştirak etmək üçün Qazaxistana Respublikasına işgüzar səfərə gedib. Azərbaycanın və Qazaxistannın dövlət bayraqlarının dalgalanğı Astana şəhərinin hava limanında Prezident İlham Əliyevin şərəfinə faxri qarvalı dəstəsi düzülüb.

Prezident İlham Əliyev Qazaxistana işgüzar səfəri çərçivəsində Qazax xalqının 550 illik yubileyi münasibətilə Astanada Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (TDƏŞ) V Sammiti keçirilib.

Prezident İlham Əliyev sammitdə iştirak edib. Qazaxistana prezidenti Nursultan Nazarbayev sammitdə iştirak eden Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevi, Qırğızistan Prezidenti Almazbek Atambayevi, Türkiye Büyük Millet Məclisinin sədri İsmət Yılmazı və Türkmenistan baş nazirinin müavini Sapardurdu Toyliyevi qarşılıyb.

Qazaxistana prezidenti Nursultan Nazarbayev öten il ərzində təşkilata uğurla sedrlilik etdiyinə görə Türkiyəyə minnətdarlığını bildirib. Tarix boyunca türkəlli xalqların birlikdə mühüm uğurlar qazandıqlarını söyləyen Qazaxistana prezidenti bölgədə sühəlün və sabitliyin bərqrər olunması üçün səyələrin daha da gücləndirilməsinin, Türk Şurasının beynəlxalq qurumlarda feal təmsil olunmasının ehemiyetini vurğulayıb.

Xəzər dənizinin tranzit qabiliyyətinin artırılmasının, Avropaniya quru nəqliyyat dəhlizi layihəsinin vacibliyini qeyd edən Prezident Nursultan Nazarbayev bu layihələrin Türk Şurasına üzv dövlətlər arasında müxtəlif sahələrdə, o cümlədən turizmin inkişafında mühüm rol oynayacağını bildirdi.

YAP-ın sabiq deputatı da Avroparlamentə qarşı çıxdı

Alqış Həsənoğlu: "Azərbaycan haqqında qəbul edilən qətnaməni 15 aprel tezislərinin davamı kimi dəyərləndirmək mümkünündür"

Avropa Parlamentinin Azərbaycanla bağlı qəbul etdiyi sərt qətnaməyə Azərbaycan hakimiyət dairələri, həmçinin iqtidarınlı siyasi kursunu dəstəkləyən şəxslər keşkin reaksiyalar verməkdədir. YAP-ın sabiq deputatı, "Yeni Azərbaycan" qəzətinin keçmiş baş redaktoru Alqış Həsənoğlu musavat.com-a açıqlamasında dedi ki, qətnamədəki ayrı-ayrı bəndlərin üzərində dayanmadan qurumun iş üslubu ilə bağlı bir məqamı xatırlatmaq istəyir.

A.Həsənoğlu təssüflü qeyd etdi ki, Avropa Parlamentiñin belə qətnamələr qəbul etmək kimi çox acı bir təcrübəsi var: "Məsələn, bir müddət önce qurum "erməni soyqırımı"ni tanımaq haqqında qətnamə qəbul etmişdi. Heç şübhə yoxdur ki, 15 aprel 2015-ci ilde erməni təessübkeşliy əsasında ortaya çıxan hemin sənəd təkcə Türkiyəye qarşı deyil, həm də onun təbii strateji müttəfiqi olan Azərbaycana yönəlmüş bir həqərət idi. Əslində 15 aprel qətnamesi Avropa Parlamentini çox dəqiqlik xarakterizə edən mükəmməl bir arayışdır. Düzdür, bu iki qətnamənin məzmun forması, strukturu bir-birindən kifayət qədər fərqlidir. Ancaq Avropa Parlamentinin fəaliyyət prinsipi, istiqaməti və məqsədləri baxımından yanaşsaq, Azərbaycan haqqında qəbul edilən qətnaməni 15 aprel tezislərinin davamı kimi dəyərləndirmək mümkünündür".

□ Cavid TURAN

"Elm" tədris mərkəzi MAGIC LANGUAGES

- ➔ Ali məktəblər xarici dillər
- ➔ kompyuter kursları
- ➔ Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- ➔ 1.C. mühəsibat - anbar - bank işi
- ➔ Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- ➔ Sürətli kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftgələr» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel/Faks: (012)421-10-46; (012)323-55-21; (055)660-60-95;
Ünvan: 2. «İnsaatçılar» metrosu 60 metr. «Iran» klinikasının yanına
Tel/Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74; (055) 660-07-05

Bakıda müdhiş bank firıldağı

"Atrabank"ın filial müdürü və digər işçiləri DYP-nin postuna atılan 145 maşını saxta yollarla sənədləşdirib küllş miqdarda kredit mənimşəyiblər - iş məhkəmədədir

Hazırda həbsdə olan "Atrabank"ın Xəzər filialının müdürü və digər eməkdaşlarının sensation firıldığının üstü açılıb. Məlum olub ki, filial müdürü və digər bank eməkdaşları birləşdə 145 atılmış, istifadə olunmayan maşını sənədləşdirərək bankdan külli miqdarda pul çıxarırlar.

"Yeni Müsavat"ın əldə etdiyi məlumatla görə, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində "Atrabank"ın vezifəli şəxslərin cinayet işləri ilə bağlı məhkəmə iclası keçirilib.

Məlumatda bildirilir ki, bankın Xəzər filialının rəhbərliyi - Fikret İbrahimov, Vüqar Əliyev, Tural Mərdanov və İntiqam Fərəcov bankdan yardım milyon manatdan çox krediti mənimşəmkədə təqşirləndirilirler.

Prosesdə bankın hüquq departamentinin rəhbəri Şahin Nağıyev ifadə verib. Ş.Nağıyev ifadəsində həbs olunan şəxslərin fəaliyyəti ilə bağlı qalmaqlı ifadə verib.

O bildirib ki, bank tərefindən keçirilən audit yoxlamalar zamanı pozuntu faktları aşkarlanıb. Məlum olub ki, saxlanılan şəxslər başqasının adına rəsmiləşdirildikləri krediti özləri götürüb.

Ş.Nağıyevin məhkəmədə dediklərindən: "İlk olaraq girovda olan 5 maşının saxta yollarla sənədləşdirildiyi üzə çıxdı. Bundan sonra girov qoyulan bütün maşınlarla bağlı DYP-yə sorğu verdik. Cavabdan bəlli

oldu ki, filial rəhbərliyi 145 maşını saxta yollarla sənədləşdiriblər. Yeni onlar DYP-nin postunda atılıb qalan, vurulmuş, yararsız vəziyyətdə olan maşınları evakuatorla filiala getiriblər. Tüfeysi həyat tərzi keçirən tanışlarının şəxsiyyət vəsiqələrini hansısa yolla ələ keçiriblər. Həmin adamların adına onların xəberi olmadan kredit ayırbəzərlər".

Bank rəsmisi bildirib ki, araşdırma zamanı məlum olub ki, "Mercedes" markalı avtomobile olduğu qeyd edilən nömrə əslinde "Jiqili" növdür. Ş.Nağıyev sonradan vətəndaşların banka müraciət etdiyi və adlarına verilən kreditdən xəbərsiz olduğunu bildiriblər. Elə bundan sonra da bank eməkdaşlarının yalani üzə çıxbı.

□ İlkin MURADOV

Xanım qazi cəbhəyə getmək üçün nazirə müraciət etdi

Qarabağ mühərbiyətinin xanım iş-tirakçısı, Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədr müavini Gültəkin Quliyeva müdafiə naziri Zakir Həsənova müraciət edib. Musavat.com-a daxil olan müraciətdə xanım qazi yazıb ki, Silahlı Qüvvələrdə son illerde həyata keçirilən islahatları, müsbət dəyişiklikləri, ordumuzun güclənməsini, keçirən təlimləri, Müdafiə Nazirliyinin düşmənə qərt mövqeyini və addimlarını tam dəstəkləyir.

"Mən Qarabağ mühərbiyəsində fəal iştirak etmişəm, dəfələrlə yaranmışım, atəşkəs dövründə fəaliyyətimi dayandırmamışam, Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədr müavini kimi çalışır, əlimden gələn edirəm. Mən torpaqlarımızın işğal altında qalmışına döze bilmirəm, mühərbi başlamalıdır. Mən mühərbiyənin ön sıralarında olacağam. Bu gün keçirilən hərbi təlimləri də alqışlayıram və xahiş edirəm ki, məni ehtiyatda olan döyüşü kimi bu və bundan sonra olacaq hərbi təlimlərə, mühərbi başlığıda isə orduya cəlb edəsiniz. Mən Qarabağ uğrunda düşməni öldürməyə və ölümə hazırlam".

□ ELŞAD

Kəbədə dəhşətli qəza, çoxlu sayda ölen var

Kəbədə Ümre ziyarəti zamanı dəhşətli qəza baş verib, çoxlu sayda ölen var. Musavat.com-un xarici mətbuatı istinadən verdiyi məlumatla görə, bu gün cüümə namazından sonra zəvvvarlar Ümre ziyarəti həyata keçiriblər. Sahidlərin sözlərinə görə, ziyarət zamanı otrəfdəki binaların birindən iri qaldırıcı kran zəvvvarlarının üstünə aşır. Qozannın dəqiq səbəbi bilinməsə də, güclü külək və yağış olduğu güman edilir. Onu da qeyd edək ki, Kəbədə təmir işləri aparılmaqdadır.

APA-nın verdiyi məlumatla görə, Azərbaycan vətəndaşları arasında zərərəkən yoxdur. Azərbaycandan Məkkəyə gedən azərbaycanlı zəvvvarlar Mədinədə mehmanxanalara yerləşdirilir.

Bakıda polisi döydülər: sürücü maşını qoyub qaçı

Bakıda yol polisinin döyülməsi ilə noticələnən incident baş verib. Hadise sentyabrın 8-də Nəsimi rayonu orazisində baş verib. Hadise şahidlərinin müsavat.com-a verdiyi məlumatla görə, Dövlət Yol Polisi İdarəsinin eməkdaşları 10 CA 030 dövlət nömrə nişanlı "Niva" markalı maşını saxlayıblar. Səbəb maşında uzaq vuran əlavə işığın quraşdırılması olub. Bu zaman sürücü ilə DYP eməkdaşı baş serjant Səbuhi Zeynalov arasında mübahisə yaranıb. Daha sonra sürücü maşını qoymaqla qadıb. "Niva"da olan sərinin isə polisi döyərək hadise yerindən uzaqlaşıb.

Araşdırma zamanı sürücünün Şamil Rüstəmov olduğunu məlum olub. Polisi vuran şəxs isə Mehərrəm Səfərov olub. Hər iki şəxsin saxlanıldıgi bildirilir.

□ İlkin MURADOV

Şikayətçilər Ömərov qardaşları ilə anlaşıdlar

Vətəndaşlar - Babayev Elçin Zülfiqar oğlu, Həsənov Mehdi Vaqif oğlu və Mikayılov Ədalət Dövlət oğlu "Yeni Müsavat" a müraciət ediblər. Onlar yazar: "Biz - Babayev Elçin Zülfiqar oğlu, Həsənov Mehdi Vaqif oğlu və Mikayılov Ədalət Dövlət oğlu ilə birlikdə Mərhum Ömərov Ələsgər Abbas oğlu və onun böyük qardaşı Ömərov İsmayıllı Abbas oğlunun tikinti biznesinde iş birliyi və bəzi narazılıqlar barədə şikayət məktubu yazmışdıq. Bizim yazılıqlarımız sizin qəzətin 20 dekabr 2014-cü il tarixli saytında dərc olundu və demək olar ki, bütün saytlar həmin məqaləni elə həmin gün yayıdlar. Lakin bir qədər sonra biz şəxslən Ömərov İsmayıllı Abbas oğlu ilə görüşdük və o, bizə bu məsələlərdən tamamilə xəbərsiz olduğunu tam bir səmimiyyətlə bildirdi. Biz onun adını şikayət məktubunda hallandırmaqla yanlış hərəket etdiyimizi başa düşdük. Ömərov İsmayıllı Abbas oğlu bizdə təmiz, ədalətli şəxsiyyət və nüfuzunu qoruyan bir insan təessüratı yaratdı.

Bu məktubu yazmağa bizi heç kim məcbur edə bilməzdı. Lakin təmiz bir insan barəsində yanlış məlumat verməyimiz bizi bir insan kimi çox narahat etdi və daxili vəlliğim məni bu məktubu yazmağa məcbur etdi.

Həmin şikayət də Ömərov İsmayıllı Abbas oğlu barədə yanlış məlumatdır (arasdırma aparılmışından). Biz Ömərov İsmayıllı Abbas oğlundan üz istəyir və qəzətinizdə bu barədə təkzib verməyinizi xahiş edirik.

Güman edirik ki, Ömərov İsmayıllı Abbas oğlu özünün aqsaqqallığına görə bizi bağışlayar".

İş üzrə zərərəkən qismində "Fəqan Xidmət" MMC göstərilirdi.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqublu ya
Azadlıq!**

Hazırda həbsdə olan Məsəvət başqanının müavini Fərəc Kərimli və qardaşı Sirac Kərimlinin atası Raqif Kərimli infarkt keçirib. Bakı Sağlamlı Mərkəzində müalicə olunan vədan məhbuslarının atasının vəziyyəti qənaətbəxş deyil. Bu baradə məsəvət.com-a Sirac Kərimlinin hayat yoldaşı Günay Kazimova məlumat verib.

O, qayınatasının səhhətinən ciddi narahat olduğunu bildirib: "Raqif müəllim əvvəlcən də ürek ağralarından tez-tez şikayətləndirdi. Arada deyirdi ki, kürəyim və sinəmdə ağrilar var. Problemlərini yalnız mənə deyirdi. Sentyabrın 5-i id. Səhər tezden balaca qızım Əminə təzə alındığımız paltarı götürürək, Raqif müəllimin yanına gedib, deyib ki, baba, bu paltarı mənə atam alıb, atam yaxşı atadır. Sonra da soruşub ki, atamı nə vaxt gələcək. Raqif müəllim de tezliklə gələcəyini söyləyib. Uşaq qayıdır deyib ki, həmisi belə deyirsən, amma atam və emim gəlmir. Bundan sonra hali pisləşib. Sonradan xəstəxanada bize dedi ki, uşaq o sözləri söyləyəndə sinəmdə istilik hiss etdim. Maraqlıdır ki, ağrı hiss etse də, mağazaya getdi. Orada qəflətən vəziyyəti pis olub. Satıcılar kömək ediblər. Dərman içəndən sonra özüne gəlib. Eve gəldi. Baxdim ki, rəngi ağappaq olub. Soyuq su

Günün içindən

aşkar etdiklərini bildirdilər. Cox ağladım. Onun bizim üçün çox əziyyətləri olub. İki oğlu birdən hebs olundu, bir dəfə olsun ki, özünü sindirmədi. Bizi dözümlü edən də onun nahiyesində çat əmələ gəldiyini də qeyd etdi: "Tanrı onu bize bağışladı. Təsəvvür edin ki, diaqiqələr səhbəti olub. Bir az da həkim gec gəlsəydi, itirə bilərdik. Diaqnozdan sonra ay-

Raqif Kərimlinin səhhəti kəskinpisləşib

Məhbus atasının ürəyində çat əmələ gəlib;
Günay Kazimova: "Tanrı onu bize bağışladı"

İçdi, bir az özüne gəldi. Qarpız qüruru oldu. Biri var ki, övlad-almaq üçün aşağı düşdü. Qayıdanda gördüm ki, binanın qarşısında təcili tibbi yardım məşini dayanıb. Onda anladım. Eve girəndə mənə dedi ki, xəstəxanaya gedirəm. Həkimlər infarktin əlamətlərini

din oldu ki, ürəyin arxa hissəsində çat əmələ gəlib. Həkim 10 gün müddətində xəstəxanadan çıxarılaçığını dedi. Həkimlər son müayinədən sonra vəziyyətine baxıb qərar verecəklər. Amma tez-tez ağrılardan əziyyət çəkir. Həkimlər deyib ki, Raqif müəllim sakit, narahat bir yer lazımdır. Bu da mümkin deyil.

Qeyd edək ki, Fərəc və Sirac Kərimli qardaşları öten ilin iyulunda həbs ediliblər. Hər iki qardaşa qarşı Cinayet Məceləsinin 234.4.3 maddələri ilə ittiham irəli sürüllər. Bakı Ağır Cinayetlər Məhkəməsinin qərarı ilə Fərəc Kərimli 6 il 6 ay, Sirac Kərimli isə 6 il müddətinə azadlıqlandır məhrum ediliblər. Nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar hər iki qardaşı "vicdan məhbüsü" kimi tanıylarlar.

□ Cavansir ABBASLİ

hər gün nəsə sorgu-sual yazıclar, filankesi çıxarır, o birini onun yerinə qoyurlar. İnanmiram ki, hər hansı ziddiyyət olsun".

Müsahibimiz İ.Məmmədovun yazısının qəzetdə dərc olunmasında da qeyri-adı heç nə görmür: "Size də deyirəm, sizin bizim qəzetdə gedəsi yازınız varsa, verin, çap edək. Elə mövzuda yazılar veririk. Hər redaktorun zövqü var. Redaktorluq zövqdür. Redaktorda olan selahiyət heç kimde yoxdur. Bir şədərvəl olsun, versinlər, xoşum gəlməsə, onu yayılmamışam. Və yaxud da bir yazıdan xoşum gəlmir. Deyirəm ki, 3 gün qabaq belə yazı dərc edilib, vermirəm. Redaktor həm də yaxşı yazı vermek isteyir. Dostlar yazı verəndə deyir ki, el vurma. Amma deyirəm ki, siz bu güne qədər görmüsüz kis, səhvi düzəltməyim, ya da düz yazınızı səhv verim? Qələm elində yazı oxuyunda yadına düşmür ki, kim nə xahiş edib".

B.Sadıqov İ.Məmmədova yazısına görə qonorar ödəmədiyini dedi. Müsahibimizdən "İbrahim Məmmədovla aranızda yaşlıyla bağlı hər hansı anlaşmanız varmı? Həftədə neçə yazı verir?" deya soruşduq. Dedi ki, İ.Məmmədovun onun işçisi olsayıdı, aralarında anlaşma imzalayıvar və həftədə neçə dəfə yazacağı ilə bağlı qərar verərdi: "O, mənim işçim deyil. Ona görə də elə anlaşmamız yoxdur. Qonorar vermirlər. Siz bəyəm hər yaşlıya qonorar verirsiniz? Elədirə, sizə hər gün müsahibə, açıqlama verirəm. Qonorarımı niye vermirsiz?" (Gülür)

□ Sevinc TELMANQIZI

İbrahim Məmmədov mübhəmi davam edir

AzTV sədrinin müavini "Azərbaycan" qəzetine yazır, onun barəsində isə fərqli xəbərlər dolaşır

İbrahim Məmmədov

çə dəfə "Azərbaycan" qəzetiinde müəllif yazısı ilə çıxış edib. Bunlardan sonuncusu 10 sentyabr 2015-ci ilde yayımlanan "Realist nikbinlik" adlanan məqalədir. Həmin məqaləsində İ.Məmmədov prezident İlham Əliyevin sentyabrın 8-də iqtisadi məsələlərə və 2016-ci ilin dövlət bütçəsinin hazırlanmış məzuniyyətə göndərilməsi de yayan xəbərlər sırasında idi. Amma məzuniyyətdə olduğu dönmədə İ.Məmmədov bir ne-

"Yeni Məsəvət" isə xatırladır ki, İ.Məmmədovun məzuniyyətə göndərildiyi bildirilir. AzTV sədrinin müavininin məzuniyyəti sentyabrın 15-də bitir. O, həmin gün işə çıxmışdır. Daha önce İ.Məmmədovun kabinetinin elindən alınması, kanal rəhbərliyi tərəfindən öz hesabına məzuniyyətə göndərilməsi de yayın xəbərlər sırasında idi.

Amma məzuniyyətdə olduğu dönmədə İ.Məmmədov bir ne-

yer verən "Azərbaycan" qəzetiin baş redaktoru Bəxtiyar Sadıqovla bu barədə dənişdi. B.Sadıqov dedi ki, əvvəla, bu, İ.Məmmədovun köşə yazısı deyil: "İbrahim Məmmədov da köhnə jurnalıstdır, mən də. Bir-birimizi də tanıyıq. Yazısı var idi, siyasi, aktual mövzuda yazmışdı, dərc etdik. Mən İbrahim Məmmədovla AzTV rəhbərliyi arasında hər hansı ziddiyyət olduğunu bilmirəm. Buna da inanmiram. Qəzətlər

Suriyalı qaçqınların Ştutgart ziyarəti

Samir SARI

, kim nə deyir, desin, bu facebook yaxşıdır. Düzdür, adamın vaxtımlı alır, yaxasını sefəhqulu adamların əlində qoyur, it-qurdun üstünə hürməsinə şərait yaradır, amma dostlarla ünsiyyəti davamlı edir, informasiya qılığında çıkmır, xalqın narahat elədiyini bilirsən, cəmiyyətin ovqatını öyrənirsən və s.

Uzun sözün kəsəsi, facebook barometridir, kompasdır, amperdir, termometridir, voltmetridir, spidometridir, tezyiqölçəndir, hələ desən, "Uzi"dir, fonendoskopdur və sair və ilaxırdır. Yaşasın facebook!

İndi keçək mətləbə. Bu sosial şəbəkədə 5 min dostum var, 4900-ü ilə gəndən-gene, qayıbı tanışq, amma yerde qalan 100-ü ilə rastlaşmışlığım, bir yerde işləmişliyim var. Hərçənd o 4900 dostun içinde ele adamlar var ki, heç vaxt rastlaşmasaq da, görüşməsək də, çox mehrəbanıq. O qədər yaxınlaşmış ki, bəzən virtual polemika aparırıq, hətta mənə yazmağa mövzu da verirler. "Etibarlı mənba" kimi, ekspert kimi işe yaranılar da var, sağ olsunlar.

Hər gün onlardan maraqlı mesajlar gəlir. Dünən də ikisi gəlmişdi. Biri on gün önce yazdığını "Qoduq ciğiriyə acıq vermek" başlıqlı yazıya yazılış mənzüm nəzirəydi. Müəllif hesab edir ki, əslində bu mövzuda babat poema da yaza bilərmiş, amma hələlik bu misralarla kifayətlənir, çünki onsu da poema oxuya yoxdur. Kəramət Böyükçülüñ qorxusundan (onu "istedadlış şair" adlandıra bilər deyə) adının çekilməsini istəməyen şəhərin şeiri belədir:

**Aşot "toşa" deyir Cıdır düzündə,
Minib qoduğunu, çıxıb yarışa.
Geyinib əyninə al-əlvən libas,
Ona moral verir yarı Siruşa.**

**Deyir, qalma dala, haydi, hay oğlu,
Öt səndən öndəki ullaq çaparı.
Aşot qaza gəlib, berk getsin deyə.
Elə hey bizləyir yazıq sıpanı.**

**Ancaq bu yarışda tək deyil Aşot,
Sağda Manvel gedir hey çapa-çapa.
Onu qızısdırır qiraqdan Roza,
O da istəyir ki, kuboku qapa.**

**Beləcə, yarışır orda diğalar,
Qurublar Şuşada oyun-tamaşa.
Biz də Ramanıda, Binədə-zadda
Ev tikib, salmışq beş-altı Şuşa.**

**Öldü eşşəyimiz Şuşa gedəndə,
O vaxtdan oralar olub Aşotun.
Bir yarış keçirək gələn il biz de,
Gəlsin yarışçılar, biz verək "şot"un.**

İkinci mesaj isə Şimşək adlı şəbəkə dostumdan gəlib. Ar-kadaşım Şimşək suriyalı qaçqınlara sığınacaq verməyən Səudiyyə kralı Salmandan gileyənlər və heç nəzərə də alırm ki, adam üç müqəddəs ocağın sahibidir. Şimşək yazır ki, necə olur, o yazıq, binəsib qaçqınları "kafir" Almaniyanın kansleri, "gavur qızı" Angela Merkel qarşılıyb, yerləşdirib, hələ qaçqınlarla selfi da çəkdirib.

Oxucum təklif edir ki, iş belədirse, onda qoy müsəlmanlar Səudiyyə Ərəbistanı ziyarət etməkdənə, Almaniyanın Ştutgart şəhərinə, konkret olaraq, "Mercedes-Benz" şirkətini ziyarət etməsən. Cünki onlar müsəlmanlara qucaq açıqları üçün müqəddəs yer sayila bilərlər.

Bəri başdan deyim ki, mən belə məsələlərə qarşı bilmərəm. Ziyarət, səyahət məsələlərə şeyximiz baxır. Onsuza da il adam ziyandadır, kvotası dolmayıb, nəsə yazib onun biznesinə zərbə vura bilmərem. Ancaq onu deye bilerəm ki, şeyx özü də naxoşlaydan Almaniya gedir, öz canını "gavur" almılara etibar edir.

Frau Merkelin suriyalı qaçqınlara xoş münasibət göstərməsində isə təəccübü bir şey yoxdur. Xanımın adının mənası "məlek"dir. Məlek kimi də xaladır. Həm də o, tekə suriyalıları yox, dünyamın dörd yanından gələn qaçqınları yerbəyər edir. Tari-xənə elə olub. İntəhsəsi, öten əsrin 30-cu, 40-cı illərində o geniş ürəkli almanların başı necə çönbüse, "gelmə"ləri, "yad"ları yola verməyiblər.

İndi siz baxarsınız, bu gün canlarını Suriyada öldürülək dən, Yunanistan-Türkiyə sahilərində dənizdə batmaqdən, Avstriya-Macaristan ərazisində döyülməkdən qurtarıb Almaniya sığınan və xilas olan suriyalı qaçqınlar 4-5 ildən sonra nə edəcəklər. Cəmiyyətə adaptasiya olmayıcaqlar, oğurluq-qlurdurluq edəcəklər, işleyib eləmədən dövlət büdcəsini əməcəklər - bütün bunlar heç, olan şeylərdir. Amma onlar bununla qalmayacaqlar, özlərini maddi baxımdan düzəldən kimi Səudiyyə Ərəbistanına ziyarət etməcəklər.

O zaman dostum Şimşək kral Salmanı buraxıb, Merkelə döşeyəcək.

Baş nazir kim olacaq?

Azər RƏŞİDOĞLU

Parlement seçkilərindən sonra ölkənin yeni baş naziri kim ola bilər suali əsas müzakirə predmetidir. Milli Məclis sədrinin kim olacaqı və xaxud Oqtay Əsədovun postunu qoruyacağı ehtimalı demek oları ki, az adamı maraqlandırır.

Baş nazirin kimliyi isə suallar doğurur. Baş nazir məsələsi iqtidarin əsas problemine çevrilib. Uzun illərdir ki, həkimiyətdə təmsil olunan ən müxtəlif qruplaşmalar baş nazir postunda öz temsilcilerini əyleşdirmək arzusundadırlar. Lakin her şey göründüyü qədər də asan və sade deyil. Kimsə bu vəzifəyə yüksəltmək həmin qruplaşmaya kart-balanş verilməsi anlamına gelə bilər. Bunun isə eks tərəfin sert təpkisi ilə qarşılanacağı ehtimalı yüksəkdir. Odur ki, hazırkı mərhələdə nəyisə dəyişmək risklidir.

Lakin indiki baş nazir Artur Rasizadənin seckidən sonra öz postunu tərk edəcəyi ehtimalı xeyli dərəcədə yüksəkdir. Bunu hamı anlayır və odur ki, iqtidar qrupları Artur Rasizadəni baş nazir postunda kimin əvezleyecəyini düşünürənlər. Bütün qarşılurmalar və həkimiyətdaxili oyunlar məhz bu istiqamətdə qurulur. Onu bu postda əvəz edəcək şəxsin karyerası və aqibəti nece olacaq sualına cavab vermək elə də asan deyil. Bu postun yeni sahibi digər iqtardaxili qruplaşmaların hədfində olacaq və bu amil onun taleyinə mənfi təsir göstərə bilər. Həkimiyətin baş nazir problemini həll edə bilməməsi iqtardaxili gərginliyi artırır.

Maraqlıdır ki, adıçikilən bu mübarizə ən amansız formada aparılır. Bu isə siyasi idarəetmənin özünün yanlışlığını üzə çıxarıır. Vaxtı keçmiş idarəcilikdən imtina olunmayıcağı təqdirdə "toplanaşların yerini dəyişdikdə cəm dəyişmir" formulu əsas amil olaraq qalacaq.

Qarşidan isə parlament seçkiləri ili gəlir. Əvvəlki seçkilərlə müqayisədə bu dəfə həkimiyətdaxili komandalar daha böyük iddialarda bulunurlar. Onların hədəfində baş nazir postundan tutmuş, nazirlərin bölgündürüləməsi, siyasi və iqtisadi sferanın tam elə keçirilməsi kimi məsələlər var. Qruplardan birinin maraqlarını təmin etmək, digərlərinin narazılığı və üsyani ilə nəticələnə bilər. Bu isə həkimiyət üçün son dərəcə ağır nəticələnə bilər.

Vurğulayaq ki, indi qədər dərhal güclü qruplar nisbətən zəif qruplaşmaları sıradan çıxartmaqla məşğul idi. İndi isə siyasi müstəvidə təqribən eyni güce malik qruplar mübarizə aparır və bu mübarizədə qələbə anlayışının özü də nisbi ola bilər.

Yaranmış vəziyyət ölkədə kadr islahatlarının aparılmasını zəruri edir. Belə komanda ilə seçkiyə getmək, uğur qazanılağı təqdirdə belə ciddi problemlər deməkdir.

Düzdür, yaranmış vəziyyətdə həkimiyətdaxili qruplaşmaların hamısını eyni zamanda zərərsizləşdirmək də siyasi həkimiyət üçün tehlükəli ola bilər. Bu baxımdan, adıçikilən qrupların "xaç ataları"nın cəzalandırılması, qrupların maraqlarının nisbətən saxlanılması çıxış yolu kimi dəyişdirilirə bilər. Lakin məsələ heç də kiminə "qırmızı vərəqə" almışında da deyil. Söhbət "artıq yüksək" dən azad olmaqdan gedir. Əks təqdirdə, hakim elita özü bütövlükdə iflasa uğraya bilər.

Nəzərə alsaq ki, seçkilərin vaxtı yaxınlaşdırıqca daxili savaş daha da qızışacaq, qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi qəqilməz görünür. Bu baxımdan, siyasi həkimiyətin islahatlara başlaması, struktur dəyişikliyi həyata keçirilməsi ən optimal variant kimi dəyişdirilirə bilər.

Bu baxımdan, bələdiyyelerin selahiyətlərinin artırılması, icra strukturunun iştahasının azaldılması, elektron hökumətin formalasdırılması kimi öhdəliklərə əməl olunmasının vaxtı çoxdan çatıb. Təbii ki, adıçikilən islahatları həyata keçirə bilməkdən ötrü ölkə daxilində gərginliyin azaldılması vacib elementlərdəndir.

Əks təqdirdə, Azərbaycanda siyasi proseslərin taleyi küçələrdə həll edile bilər. Həkimiyətdaxili gərginlik münasibətlərin "reketsayağı" həllinə səbəb olmaqdadir. Artıq demək oları ki, hər gün narazı qrupların şəhər küçələrində "qanlı razborkalarının" şahidi minlərlə insanlar olur. İqtidarin çox qırṛələndiyi sabitliyin artıq qoxusu belə qalmayıb. Proseslər isə artan xətt üzrə inkişaf etməkdədir. Nəzərə alsaq ki, cəmiyyətdə cəzasızlıq sindromu yaşılanmaqdadır və qisaslıq əsas məqsəd sayılır, yaxın zamanlarda nələrin baş vere biləcəkini ehtimal etmək o qədər də çətin deyil. Bunun qarşısını almağın yeganə yolu demokratik seçkilərdən keçir. Beynəlxalq təşkilatların da Bakıdan tələb etdiyi seçkilərin demokratikliyinin təmin edilməsidir...

Dövlət başçısının sonuncu müşavirədə ölkənin valyuta ehtiyatı ilə bağlı verdiyi açıqlamalar devalvasiya müzakirələrinə yenidən diqqət çəkib. Prezidentin açıqlamasında manata və valyuta ehtiyatına olan əminlik devalvasiya riskinin gecikdirildiyini düşünməyə əsas verir. Bəzi ekspertlərə görə, dövlət başçısının çıxışı valyuta ehtiyatları ilə bağlı daha ciddi davranışacağını ehtimal etmək üçün ümidi verə bilər.

ildə də uğurla inkişaf edəcəyik, ölkə qarşısında duran bütün vəzifələri icra edəcəyik. Sadəcə olaraq, hökumət ilin sonuna qədər, xüsusilə, gələn ilin xərcləri, investisiya proqramı, maliyyə vəziyyətimiz ilə bağlı daha da ciddi işləməlidir, yeni təkliflər verilməlidir. Yenilən məqsədlərdən biri ix-

nin yeyilməsi demekdir. Amma bu, "devalvasiya bitdi" demək deyil, sadəcə, əvvəlki devalvasiyanın qarşısında duran məqsədlərə çata bilməkdi. Çin də devalvasiya getdi, amma onlar ondan müsbət effekt alılar. Bizdə isə qarşıya qoylan məqsədlərdən biri ix-

Prezidentin son çıxısını ekspertlər sərh edir

Qeyd edək ki, dövlət başçısı müşavirədə bildirib ki, dünyada dərin iqtisadi və maliyyə böhranı davam etsə də, Azərbaycanın təhlükəsizliyi, sabitliyi, iqtisadi inkişafı təmin edilir: "O ki qaldı Azərbaycana, bütün bu mənfi mənzərə fonunda ölkə iqtisadiyyatı inkişaf edir. Ölkədə sabitlik möhkəmlənir. Bizim beynəlxalq mövqelərimiz daha da güclənir. Bizimlə eməkdaşlıq edənlərin sayı gündən-günə artır. Azərbaycan beynəlxalq birliyin dəyərlə, böyük hörmətə malik bir üzvüdür. Ölkədə proseslər müsbət istiqamətdə gedir. Xalq bizim siyasetimizi dəstəkləyir. Hətta böhranlı illərdə də bizim iqtisadiyyatımız ugurla inkişaf edir".

Prezident neftin ucuzlaşmasından ölkənin minimum itkilərlə çıxdığını vurgulayıb: "Altı ayın yekunları deməyə əsas verir ki, biz bu ili çox yüksək nəticələrlə başa vuracaq. Ümumi daxili məhsul təxminən 6 faiz artmışdır. Qeyri-neft iqtisadiyyatı 9 faizdən çox artmışdır. İnflyasiya çox aşağı səviyyədədir. Kend təsərrüfatı 7,3 faiz artmışdır. Qeyri-neft sənayesi 14 faiz artmışdır. Yəni bu, böhranlı ilde əldə edilən nailiyətlərdir və dünya miqyasında buna bənzər yüksək nəticələr görmək çox çətinidir".

I.Əliyev deyib ki, "Fitch" reytinq agentliyi Azərbaycanın sabit reytinqini bir daha təsdiqləyib: "Bizim "BBB" səviyyəsində reytinqimiz var. Bu da çox böyük nailiyətdir".

Onun sözlerinə görə, ilin sonuna qədər bütün lazmı tədbirləri görəcəklər ki, iqtisadi inkişaf davam etsin: "Əlbəttə, hökumət daha fəal, əziz işləməlidir

Qubad İbadoglu:
"Valyuta ehtiyatlarını devalvasiyaya qurban vermək doğru olmaz"

Əkrəm Həsənov:
"Devalvasiyanın bir daha olmayacağına sözü vermək mümkün deyil"

ki, bizim iqtisadiyyatımız gələn il də artsın".

Dövlət başçısı valyuta ehtiyatlarının çoxluğuna da diqqət çəkib: "Mənim buna heç bir şübhəm yoxdur. Bizim maliyyə vəziyyətimiz sabitdir. Kifayət qədər valyuta ehtiyatlarımız var. Biz yenə də düşüñülmüş siyaset apararaq valyuta ehtiyatlarını ildən-ildə artırırdıq. Bu il də biz Dövlət Neft Fonduun vəsaitini qoruyuruq. Düzdür, indi vaxtılıq alılmış bəzi əmlakların qiymətlərinin düşməsi, xüsusiye avro, dollar məzənnələri arasında olan bəzi dəyişmələr elə fikir yarada bilər ki, bizim Dövlət Neft Fonduun ehtiyatları azaltır. O deyib ki, neft satışından əldə edilən valyutamız böhranın yeminə çevirməməliyik: "Bu ehtiyatlar gələcək nəsillərə olan yiğim adı ilə formalasdırıllı və məqsəd o olub ki, ilk növbədə neft gəlirlərinin nəsillər arasında ədalətlili bögüsüne nail olaq və onun düzgün idarə olunması ilə ölkəyə eləvə qazanc getirək. Amma rəsmi açıqlamalardan belə çıxır ki, biz bu valyuta ehtiyatlarını hezənətli gəlirləri tükənməmiş xərcləyə bilərik. Neft Fonduun valyuta funksiyalarından biri də gələcək nəsillər üçün yiğim formalasdırıllıdır. Hazırkı təkliflər Neft Fonduun Əsasname-sinə və prezidentin bu barədə fərmanlarına ziddir, ən əsası da gənc və gələcək nəsillərin hüquqlarının pozulması, onların haqqı-

racatı stimullaşdırımdır. Amma ixracımız əvvəlki illə müqayisədə bu ilin 7 ayında 46,3 faiz aşağı düşdü.

İkinci, rəqabət qabiliyyətinin artırılması idi, əksinə, ölkədə inhisarlıq gücəndi. İndi devalvasiya olunması - ölüm-dirim məsəlesi deyil. Hər iki varianta hazırlıqda iqtisadiyyatın əleyhinə işləyir. Çünkü ölkədə bazar iqtisadiyyatı deyil, inzibati üsullarla tənzimlənən oliqarx iqtisadiyyatı mövcuddur. Ona görə də hətta devalvasiya bele iqtisadi və işgüzar aktivliyi stimullaşdırıbilmir. Ona görə də bu məsələyə dair müxtəlif fikirlər var ve hökumət bu məsələdə də əvvəlki ki mi qərarlı deyil. Amma vaxt keçidkə vəziyyət daha da gərginləşəcək. Odur ki, təxirəsalınmaz və kompleks tədbirlər həyata keçirilməlidir. Ayrıca devalvasiya ilə islahat etmək olmaz".

Ekspert Qubad İbadoglu məsələ ilə bağlı müsavat.com-a bildirib ki, valyuta ehtiyatları ilə bağlı bu açıqlama devalvasiya riskini azaltır. O deyib ki, neft satışından əldə edilən valyutamız böhranın yeminə çevirməməliyik: "Bu ehtiyatlar gələcək nəsillərə olan yiğim adı ilə formalasdırıllı və məqsəd o olub ki, ilk növbədə neft gəlirlərinin nəsillər arasında ədalətlili bögüsüne nail olaq və onun düzgün idarə olunması ilə ölkəyə eləvə qazanc getirək. Amma rəsmi açıqlamalardan belə çıxır ki, biz bu valyuta ehtiyatlarını hezənətli gəlirləri tükənməmiş xərcləyə bilərik. Neft Fonduun valyuta funksiyalarından biri də gələcək nəsillər üçün yiğim formalasdırıllıdır. Hazırkı təkliflər Neft Fonduun Əsasname-sinə və prezidentin bu barədə fərmanlarına ziddir, ən əsası da gənc və gələcək nəsillərin hüquqlarının pozulması, onların haqqı-

□ Röya RƏFIYEVƏ

Sentyabrın 10-da Avropa Parlamenti (AP) Azərbaycan-la bağlı sərt qətnamə qəbul edib. Əsasən siyasi məhbusların azadlıq buraxılması, insan haqları üzərində qurulan qətnaməni müstəqillik illeri ərzində xarici təşkilatların ölkəmizə qarşı ən sərt şəkildə qəbul edilən qərəri adlandırmaq olar.

Heç şübhəsiz ki, seçki öncəsi belə bir sərt qətnamənin qəbulu Azərbaycan üçün müsbət heç ne vəd edə bilməz. Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, bu, Qərbin Azərbaycana qarşı seçki pərdəsi altında etdiyi təzyiqi vətənlərindən biridir.

Prezidentin ixtimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov qətnaməye münasibət bildirərək açıq şəkildə qeyd edib ki, Avropa Parlamenti Qərbin müxtəlif dairələrinin əlində oyuncaya çevrilir: "Azərbaycan Avropa İttifaqının üzvü deyil, bu qurumun qarşısında heç bir məsuliyyət daşırmır və buna görə de Avropa Parlamentinin qəbul etdiyi həmin qətnamə bundan əvvəlki qərezli sənədlər kimi kağız parçasından başqa bir şey deyildir. Azərbaycan heç vaxt kimlərinse dominantlıq iddiasını, "böyük-kicik" münasibətlərə tətbiq etmək cəhdlerinə yol verməyəcəkdir. Artıq bu həqiqəti anlamağın və münasibətlərin pozulmasına yönəlmış cəhdlərdən əl çəkməyin zamanıdır".

Baş nazirin müavini, YAP-in icraçı katibi Əli Əhmədov da qərara sərt reaksiya verib: "Avropa Parlamentində Azərbaycanla bağlı qəbul edilmiş qətnaməni qərezli, ədalətsiz və yersiz hesab edirəm. İnsanda belə bir təessürat yaranır ki, Avropanın bu mötəbər qurumu sanki anti-Azərbaycan xəstəliyinə tutulub".

İqtidarınlı deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat" açıqlamasında AP-nin son illərdə Azərbaycana qarşı daim sərt mövqəde olduğunu bildirdi: "Bu qərarın arxasında Azərbaycana qarşı qərəz, qeyri-obyektiv mövqə yer tutur. Avropa Parlamentinin qətnamənin mezzunundan aydın olan odur ki, Azərbaycan hakimiyyətinin tecrid olunması siyaseti gücləndiriləcək. Bu şəraitdə

xətt çekilib. Avropa Oyunları ərefəsində də bu qurumun belə bir qərarı oldu. Bunlar bir qrup deputatın tapşırığı icra etməsi kimi qiyametləndirilməlidir. Bunlar ermənilərin maliyyələşdirildiyi, anti-Azərbaycan düşərgəsində yer alan şəxslərdir. Seçki öncəsi ölkəmiz bir daha hədəfe alımaqdadır. Bu, düşməncilik mövqeyindən başqa bir şey deyil. Azərbaycan buna qarşı adekvat addımlarını atr. Parlament səviyyəsində öz mövqeyimizi ortaya qoyurraq. Bundan sonra da mövqeyimizi bu şəkildə göstərəcəyik. Novruz Memmedov çok aydın şəkildə bildirdi ki, onların seçkilərlə bağlı qərarları indidən hazırdır, sadəcə, tarixi əvvəle qoyular. Həbs olunan şəxslərlə, eləcə də jurnalistlərlə bağlı onların fikirləri bağışlanılmazdır. Kim olmasından asılı olmayaraq, cinayət yol verən şəxs Azərbaycan qanunları çərçivəsində cəzasını çəkməlidir. Onlar kimləri müdafiə edirlər? Leyla və Arif Yunusu, Xədica İsləmiyyəli və başqalarını. Fakt ondan ibarətdir ki, bu şəxslər erməni lobisının təsiri altında olanlardır. Epizodik olaraq, müyyən şəxslərin də adını çəkiblər. Tofiq Yaqublu və bəzi mehbəusların adları çəkməklə, Yunusların, Xədica İsləmiyyəlinə etrafında obyektivlik yaratmaq isteyirlər. Adları çəkilən şəxslər konkret olaraq, cinayət töredən və nəticədə cəzalarını çəkən şəxslərdir. Bu cür qətnamələr Azərbaycan dövlətliyini zəiflətməyə yönələn qərarlardır".

Müsavat başçısı Arif Hacılı sosial şəbəkələrdə mövqeyini açıqlayıb: "Hökumətin daxili və beynəlxalq siyaseti iflasa uğrayıb. Avropa Parlamentinin qətnaməsinin mezzunundan aydın olan odur ki, Azərbaycan hakimiyyətinin tecrid olunması siyaseti gücləndiriləcək. Bu şəraitdə

azərbaycan həkimiyətinin atacağı addımları da proqnozlaşdırmaq çətin deyil. Bütün Avropa qərezli, erməni agenti, İslam düşməni və s. əlan ediləcək. İqtidardan yetkililəri, nəhayət, anlamalıdır ki, bu çıxış yolu deyil. İndi dünya birliyini hədəfə almaq yox, belə vəziyyətin və belə münasibətin yaranmasına getirib çıxaran səbəbləri aradan qaldırmaya lazımdır".

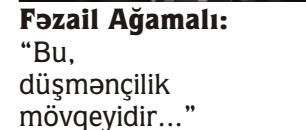
Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə hesab edir ki, problemlər dənisişlər yolu ilə həll olunmalıdır: "Heç bir halda Azərbaycanın beynəlxalq aləmdən tecrid olunması, yaxud kənardan qalması fikirləri qəbul etmirmə. Sanksiyalar tətbiq etmək, təzyiqlər yolu da düzgün deyil. Azərbaycanda insan haqları, məhkə-

mələrlə bağlı bir sıra problemlər mövcuddur. Bunları Avropa Birliyinin nümayəndələri ilə görüşümədə deməsim. Bütün bunlar dənisişlər masası etrafında həll olunmalıdır. Azərbaycan Avropa Birliyindən tecrid olunarsa, Rusiya Azərbaycanı yanına çəkmək üçün bütün təzyiq yollarından istifadə edəcək. Nəticədə Qafqaz coğrafiyasında yenir bir situasiya yaranara biler. Avropa Birliyi bunu ciddi şəkildə düşünməlidir".

KXCP sədri Mirmahmud Mirelioğlu qətnaməni əvvəller olan soyuq münasibətin davamı kimi qiymətləndirdi: "Bu qətnamə indiyə qədər atılan addımların mənşəti davamıdır. Başqa qeyri-adı nəsə extarmaq doğru deyil. Hər mərhələdə bir münasibət sərgilənir".

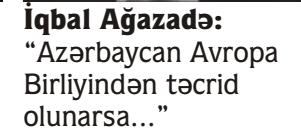

Əli Həsənov:
"Kağız parçasından başqa bir şey deyil"

Fəzail Ağamalı:
"Bu, düşməncilik mövqeyidir..."

Arif Hacılı:
"Hakimiyyətin təcrid olunması siyaseti gücləndiriləcək"

İqbal Ağazadə:
"Azərbaycan Avropa Birliyindən tecrid olunarsa..."

sanksiyalar tətbiq oluna bilər. Bu məngəndən çıxmış çətin olacaq. Hakimiyyət bunu anlamalıdır. Dialog yolu ilə məsələ həll olunmalıdır. Siyasi məhbuslar problemdir, iqtidar bunu Qərb dünyası üçün deyil, Azərbaycan üçün həll etməlidir. Bu məsələ həll olunsa, dialog mühitini yarana bilər".

□ CavanşirABBASLİ

almaları"nın nəticəsidir: "Ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin, QHT-lərin, siyasi partiya və mətbuatın azad fəaliyyəti üçün yaradılmış şəraitini görmək istəməyen Avropa Parlamenti ölkə qanunvericiliyinin təhləblərini pozan və həbs edilmiş bir neçə şəxse görə ölkə haqqında manfi imic formalasdırmış niyəti ilə etdiyi bu cəhdərə və qəbul etdiyi belə qətnamələrin bir adı var - riyakarlılıq!"

"Avropa Parlamentinin Azərbaycan haqqında qəbul etdiyi "qətnamə" qərezdən başqa bir şey deyil". Bunu deputat Fuad Muradov bildirib. O qeyd edib ki, qətnamədə yer alan fikirlərin heç biri konkretnı faktlara əsaslanır. Bu, sadəcə olaraq, Azərbaycana qarşı olan qərezləri kampanianın tərkib hissəsidir. F. Muradov qətnamədə guya insan hüquq və azadlıqlarının pozulması hallarını "qınayan" Avropa Parlamentine eə Avropanın özündə insanların məlli və dini mənsubiyetinə görə pozulan hüquqlarına nəzər salmayı tövsiyə edib.

YAP Avropa Parlamentinin qəbul etdiyi anti-Azərbaycan qətnaməsi ilə bağlı bəyanat yayıb. YAP bəyan edir ki, Avropadakı anti-Azərbaycan dairələrinin cəhdlerinə baxmayaraq, Azərbaycan demokratiyə, insan hü-

quşlarının qorunması, müstəqil xarici və daxili siyaset kursunu qətiyyətələnəcəvad etdirəcək.

Bu arada məlum olub ki, Avropa İttifaqı Komissiyasının nümayəndə heyətinin Bakıya səfəri Azərbaycan tərəfindən təxirə salınıb. (apa) Məlumatla göre, bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi açıqlama yayıb. Açıqlamada bildirilir ki, Avropa Parlamentinin 10 sentyabr 2015-ci il tarixində Azərbaycan haqqında qəbul etdiyi qərezləri qətnaməsinə görə Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında Strateji tərəfdəşliyə dair saziş üzrə ilkin müzakirələrin aparılması üçün gələn həftə Azərbaycana gəlmesi nəzərdə tutulan Avropa İttifaqı Komissiyasının nümayəndə heyətinin səfəri Azərbaycan tərəfindən təxirə salınıb. "Ümumiyyətə, anti-Azərbaycan və anti-Islam meyllərin güclü olduğu Avropa İttifaqı ilə əlaqələri yenidən nəzərdən keçirməliyik", - deyə açıqlamada vurğulanır.

Maraqlı odur ki, bu arada Avropa İttifaqı Azərbaycana kend həyati səviyyəsinin inkişaf üçün 13,6 milyon avro maliyyə ayırb. Bundan əvvəl Azərbaycan təhsilin inkişafı layihəsi çərçivəsində də qurum 19 milyon avro vəsait ayırdığını bəyan etmişdi.

□ Cavid TURAN

Rəsmi Bakı ilə Avropa İttifaqı arasında qalınlaşma

Qurumun Azərbaycandakı nümayəndəsi XİN-ə çağırıldı; Milli Məclis Avropa Parlamentinin qətnaməsinə görə növbədən kənar iclas təyin etdi; Al rəsmilərinin səfəri təxirə salındı

Avropa Parlamentinin Azərbaycandakı insan hüquqlarının vəziyyəti ilə bağlı qəbul etdiyi qətnamə rosi Bakının sərt reaksiyasına səbəb olub. Xüsusi də parlament seçkiləri öncəsi beynəlxalq qurumun belə bir sonəti qəbul etməsi birəmənlik qarşılınmur və Azərbaycana təzyiq kimi qəbul edilir. Avroparlamentin qətnaməsi Azərbaycan Milli Məclisinin növbədən kənar xüsusi plenar iclas keçirməyə vadar edib. Bu barədə modern.az saytına Milli Məclisin mətbuat katibi Akif Təvküloğlu məlumat verib.

"Milli Məclisin sentyabrın 14-də keçiriləcək növbədən kənar xüsusi plenar iclası Avropa Par-

lamentin Azərbaycanla bağlı qəbul etdiyi qətnamə ilə bağlıdır. Milli Məclisin daxili nizamnaməsinə görə, deputatların müraciətləri əsasında Milli Məclisin növbədən kənar plenar iclasının keçirilməsi qərarlaşdırılır. Sentyabrın 14-də baş tutacaq iclasda əsas müəzikə olunacaq məsələ Avropa Parlamentinin Azərbaycana bağlı qətnamə olacaq.

Sentyabrın 11-də Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri xanım Malena Mardi Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb. Xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmməd-Quliyev Malena Mardinin diqqətindən çatdırıb ki, qəbul olunmuş qətnamə qə-

Malena Mardi

Demokratların sentyabr tezisləri...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bəli, əvvəller, hətta çox da uzaq olmayan keçmişdə belə payızı siyasi cəhdən gərgin dövr kimi qarşılımağa adət etsək də, son illərdə bu yanaşma özünü o qədər də doğrultmayıb. Amma deyəsən, bu payız hər cəhdən sərt olmayı vəd edir...

Baxırsan ki, bir tərəfdən parlament seckiləri gelir. Bu isə hamiya məlum səbəblər üzündən çox üzücü və əsəbi bir dövr kimi yadda qalır - insanlar çox ədalətsizliklərlə üzləşir və özlərinin azacıq da olsa haqlı olduğunu sübut etmək üçün MSK ilə məhkəmələr "arasında" qalırlar...

O biri tərəfdən, parlament seckisindən sonra nə baş verəcəyi insanları qaygilandırır. Hami düşünür ki, seckidən sonra maliyyə sferasındaki kövrək tarazlıq pozulacaq və biz yənə də böhranla üzləşəcəyik...

Amma kim bilir? Kimse birmənali proqnoz verə bilərmi? Bəlkə də belə olmayıacaq və bəlkə də hökumət iqtisadiyyatın "cılolarını" əlində saxlaya biləcək. Fəqət, insanlar narahatdır...

Həm də ona görə narahatdılara ki, malların və xidmətlərin qiyməti gündən-güne artır. Bir tərəfdən hökumət guya ucuzluk yaratmaq istəyir. Məsələn, dərmanların qiymətlərinin ucuzaşdırılmasına səy göstərilir. O bir tərəfdən də ən sadə malların qiyməti az qala "ceyran beli"nə çıxır...

Fəqət, payız daha çox metbuat və siyaset adamları, ictimai feallar üçün sərt olmayı vəd edir. Onlar bütün bu proseslərdən həm adı bir vətəndaş kimi, həm də fərqli ictimai-siyasi baxışlara malik şəxslər kimi əziyyət çekməli olurlar...

Ötəri nəzər yetirəndə ölkədə nə baş verdiyinin fərqinə varı bilmirsən. Amma azacıq diqqətli olmaq kifayətdir ki, siyasi küləklərin səmtini tutu biləsən - bəli, hakimiyət ciddi şəkildə Rusiyaya təref dreyf edir...

Elə bil Rusyanın üçüncü qayıdışını yaşayırıq. Onun Azərbaycana qarşı qərəzli siyasetinə göz yumurlar, amma ABŞ-in və Avropanın qarasında deyinmek üçün kiçikcə fürsəti belə əldən vermir və bütün uğursuzluqlarda Qərbi qıñayı, elə təsəvvür formalasdırmağa çalışırlar ki, guya Qərbən yalnız böhran və problem, yalnız qərəz və ikili siyaset gelir...

Hətta insanlara aşılayırlar ki, guya Rusyanın köməyi ilə Qarabağ problemi də həll olunacaq və işğal edilmiş yeddi rayon da tezliklə qaytarılacaq...

Di gel, bu söhbətlər il yarımdan artıq getsə də, hələ nəin ki yeddi rayon, heç bir kənd də azad olmayıb...

Üstəlik də rusiyali siyasetçilərin və diplomatların çıxışlarında buna işare ola bilecek söz də tapmaq mümkün deyil...

Heç vaxt Avropanı ideallaşdırılmamışq. Hətta son vaxtlar üzümü onlara təref tutub sanki hayqırmaq istəyirəm ki, bu nədir, cənablar, bir qadın jurnalisti belə qoruya bilmədiyin!..

Gəl, Qərb mənim üçün hər şeydən əvvəl "İlahi komediya", "Don Kixot", "Kral Lir" və "Faust" deməkdir. Həm də liberal dəyərlər deməkdir. Nə qədər "təftiş" edib yamanlasalar da, Avropa və ABŞ demokratianın besiyidi...

Bu səbəbdən də zaman özü vəzifələri müəyyən edir. Total təhlükət maşını Avropaya qarşı tuşlandıq zaman özünü demokrat sayan nə edə bilər və dəha doğrusu, nə etməlidə?

Izah etməliyik ki, Qarabağ problemini Avropa yaratmayıb və Rusiyadan fərqli olaraq, bu problemin arxasında da Avropa dayanmayıb.

İnsanlara başa salmaq lazımdır ki, bu vaxta qədər Qərb institutları olmasaçı ölkədəki ictimai-siyasi atmosfer daha üzücü olardı və eger o, indiki səviyyəde belə qala bilişsə, buna görə də müəyyən mənada Avropaya minnədar olmaq lazım gelir...

Əslində Avropadan demokratların gileyi də böyük olmali idi. Onlar əksər hallarda umduqları dəstəyi ala bilmirlər, çünkü Avropa da təəsüsü ki, avtoritar hakimiyətlərlə münasibətləri saxlamaq xaitirinə çox şəyə göz yumur və çox mələkələrin üstündən keçir...

Eləcə də demokratianı, liberal dəyərləri yalnız Avropa kontekstində başa düşmək lazım deyil. Biz ona görə demokratiyə istəmirik ki, bu, Avropadan və ümumiyyətlə, Qərb dünyasından gelir...

Sadace, demokratiya Avropada və ABŞ-da sınaqdan keçmiş və özünü doğrultmuş ictimai-siyasi modeldir. Bəli, təftişçilər-tənqidçilər çox olub, gəl, onların heç biri daha yaxşı, fərqli bir model qoya bilmeyiblər ortaya...

Qərəz, biz də düşünürük ki, velosiped keşf etməyin nə mənası? O model ki, özünü onlara ölkədə doğruldub, effektiv olduğunu sübut edib, onu Azərbaycanda da tətbiq etməyə dəyər. Bunları istemək doğrudanmı, bu qədər ağır suçdur?..

Qisasi, deyəsən, bu payız təkçə soyuq hava gətirmir. Elə həm də soyuq siyasi münasibətlər vəd edir...

"Seçki komissiyaları parlament seckisində blokların tərkibində qatılmaq istəyən şəxslərdən qanunvericilikdə nəzərdə tutulmayan sənədlər tələb edir". Bu sözələri "Yeni Müsavat" açıqlamasında Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn deyib. Partiya sədri bu faktı qanuni hüququnu istifadə etmək istəyənlərə yaradılan səni mane kimi qiymətləndirir. Yada salaq ki, AXP seckiyə 7 partiyanın təmsil olunduğu "Azadlıq 2015" Seçki Blokundan qatılıb.

"Bəzi DSK-lar SURUNDURMAĞILIKLA MƏŞĞULDUR"

"məşğuldur"

"Azadlıq-2015" Seçki Blokunda təmsil olunan Pənah Hüseyn komissiya üzvlərinin savadsızlığından şikayətçidir

1 noyabr seckilərinə sentyabrın 1-dən start verilib. Artıq seckiyə qatılmaq istəyən iddialıların çoxu imza vərəqləri almaq üçün dairə seçki komissiyalarına müraciət edib. İmza

vərəqələrinin alınması üçün DSK-ya müraciət edilmişsi seçki qanunlarına görə namizədlərin atacağı ilk addımdır. İlkinci mərhələdə namizəd olmaq istəyən şəxslər iddialı ol-

duqları dairədən 450 seçicinin imzasını toplayaraq seçki komissiyasına təqdim etməlidirlər. Seçki komissiyası imzalanın real olub-olmadığını yoxlayan sonra iddialıların seçkide iştirakı haqqında qərar verilir.

Pənah Hüseyn deyir ki, dairə seçki komissiyaları Xalq Partiyasının, eləcə də "Azadlıq-2015" blokunda təmsil olunan digər partiyaların bir neçə üzvündən Mərkəzi Seçki Komissiyasının təlimatlarında olmayan sənədlər istəyib: "İddialılarından partiya biletinin surəti, nə Seçki Məccələsində, nə də MSK-nin təlimatında olmayan protokollar, qərarlar istenilir. Bu tələblərin

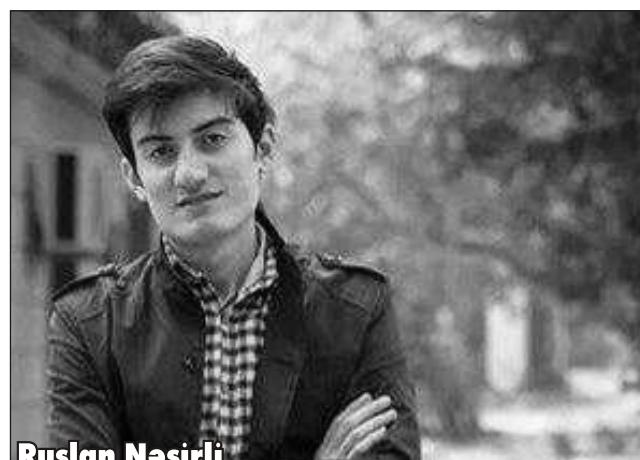
partiya üzvləri ilə bərabər 6 DSK-da olub problemlərə ya-xından tanış olmuşsam. DSK üzvlərindən "bu sənədləri hansı əsasla tələb edirsiniz", - sorusunda onlar faktiki olaraq cavab vere bilirlər. Bu tələblər seçki prosesinin birinci mərhələsinin səni surətdə uzadılması deməkdir. Belə bir süründürməciliyin məqsədini anlamaq mümkün deyil".

Pənah Hüseyn deyir ki, qanunsuz tələblər irəli sürülməyən və prosesin normal keçdiyi dairələrdə iddia irəli sürən "Azadlıq-2015" Seçki Bloku-nun üzvləri artıq imza vərəqələrinə alaraq seçicilər işe başlayıblar.

□ Aygün MURADXANLI

Əli Kərimlinin ən gənc fealı da onu tərk etdi

Əbülfəz Qurbanlının partiyadan getməsinin sırrı açılır

Ruslan Nəsirli

yət çəkən bütün gənclər kimi Əbülfəz Qurbanlıni da hiddət-ləndirdi və partiyadan getməyə qərar verdi. Əbülfəz Qurbanlı getdiğindən sonra Ruslan Nəsirli olaraq bu partiyada qala bilməyəcəyimi qəd etdim. Baxmayaraq ki, iki dəfə həbsde olmuşam, partiyaya xidmətlərim olub, indiye qədər Əli Kərimlinin geniş təhlükətini aparmışam. Lakin görünəm ki, bütün bunlar heç bir əhəmiyyət kəsb etmir. Partiya daxilində avtoritar rejim davam edir, gənclərin qarşısı kəsilsər. Həsab edirəm ki, azad düşüncəli, öz gələcək siyasi karyerasını qurmaq istəyən gənclər.

Bütün bunları əsas getirən gənc feal bu gündə etibarən AXCP-də Əli Kərimlinin sədrliyini qəbul etməyərək, yenice yaranmış və çox böyük ümidi bəslədiyi AXCP Etimad Qurultayı Dəstək Komitəsinə üzv olmaq üçün komitənin sədri Razi Nurullayevə müraciət edib.

Xəbəri musavat.com-a Razi Nurullayevin tərəfdarları göndərib.

nin daha bir feal gənci, Ali Məclisin üzvü Ruslan Nəsirli Əli Kərimlinin sədrliyindən imtina edərək, Razi Nurullayevin rəhbərlik etdiyi Etimad Qurultayı Təşkilat Komitəsinə qoşulduğunu bayan edib.

R. Nəsirlinin təqdim etdiyi bəyanatında deyilir: "Mən 2013-cü ildən AXCP Gənclər Komitəsinin üzvü olmuşam. Prezident seckilərindən sonra AXCP Gənclər Komitesinin ümmükmərək konfransında Ali Məclisə üzv seçilmişəm. Daha sonra fealiyyətimi mənim də təhsil alıdığım Azərbaycan Texniki Universitetində davam etdirərək, çox keçmədən Bakı Dövlət Universitetinin gənclər təşkilatı ilə birləşdik. Hazırda 60-a yaxın üzvümüz var ki, onları da sədr evəzi mənəm. 2014-cü ilin yanvarından başlayaraq mən partiyadaxili fealiyyətimi dəha da aktivləşdirərək Rəyasət Heyətinə bir çox layihələr təqdim etdim. Lakin layihələrə çox soyuq yanaşıldı, rəhbərlikdən heç bir reaksiya gelmedi. Ruhdan düşməyərək fealiyyətimi davam etdirdim, internet üzərində, real təşkilatlıq sahəsində fealiyyətimi genişləndirdim. Bunun qarşılığında isə rəhbərlikdən lazımlı.

Əslində Avropadan demokratların gileyi də böyük olmali idi. Onlar əksər hallarda umduqları dəstəyi ala bilmirlər, çünkü Avropa da təəsüsü ki, avtoritar hakimiyətlərlə münasibətləri saxlamaq xaitirinə çox şəyə göz yumur və çox mələkələrin üstündən keçir...

Eləcə də demokratianı, liberal dəyərləri yalnız Avropa kontekstində başa düşmək lazım deyil. Biz ona görə demokratiyə istəmirik ki, bu, Avropadan və ümumiyyətlə, Qərb dünyasından gelir...

Həsən bəy facebookda "online" göründü. Mən dərhal ona bu barədə məlumat verdim. Sonralar onlar Əbülfəz Qurbanlıni da neytrallaşdırılar, psixoloji təzyiq göstərildilər".

Əbülfəz Qurbanlı ilə birgə fealiyyətinin də mehz partiya daxilində əngəlləndiyini deyən Ruslan Nəsirli Gəncədə inkişaf qrupu yaratdıqlarını və bunun partiya tərəfindən əngəlləndiyini misal getirib: "28 güñə 40-50 üzv toplamışdıq. Planlaşdırılmışdıq ki, Gəncəyə gedək, lakin həmin gün Həsən Kərimov bizim Gəncəyə gedib təşkilat şöbəsi qurmağıza dair şəkillər yaydı. Bu, işə əziy-

Ümid Partiyası seçkilərə həmisi fərqli yanaşır. Seçki yolu ilə dəyişikliyin ideal olduğunu, inqilabların ölkələrə xaos, vətəndaş müharibəsi, səfərlət, qarışılıq gətirdiyini bildirərək, seçki qurtaran kimi seçki hazırlıqlarına başlamaq bu partiya üçün bir prinsip olub. Həkimiyət seçki ənənəsini unutdurmağa çəlissa da, əksinə, partiya seçki ənənəsinin ortadan qalxmaması üçün, prosesin getməsi üçün böyük bir çaba verib.

Bunun nəticəsidir ki, artıq partiya tam hazır vəziyyətdə seçkilərə start verib. Bu bir daha Ümid Partiyasının seçki taktikasının doğru olduğunu sübut edir.

DSK-lara sənədlərin təqdimatı artıq başa çatıb. Partiya 80-dən artıq namizədlər seçkiyə qatılır. Namizədlərin demək olar ki, böyük əksəriyyəti imza vərəqəsini alıb. Bir çox namizədlər artıq imzaların toplanmasına başa çatdırmaq üzərdir. Seçki Məcəlləsinə uyğun olaraq 12 avqustdan etibarən imzalar DSK-ya təqdim ediləcək. Seçki Qərargahı gərgin işləyir. Namizədiyinin Partiya tərəfindən irəli sürüləsini istəyən yeni-yeni gənc feallar seçki qərargahına müraciət edir. Onların sənədləri hazırlanır. Demək olar ki, hər gün bir neçə nəfərin sənədi əlavə olaraq hazırlanıb, seçki dairələrinə təqdim olunur. Eyni zamanda məşvərətçi səs hüquqlu üzvlərin, müşahidəçilərin, namizədin vəkillərinin və s. sənədləri hazırlanır.

Görülən işlər və prosesin hansı mərhələdə olmasına və seçki ilə bağlı mətbuat xidməti partiya funksionerlerinin bir neçəsinin fikirlərini öyrənib.

Partiyanın icra Aparatının rəhbəri, eyni zamanda Seçki Qərargahının sədri Taleh Əliyev deyib: "Bu günə qədər 80-dən yuxarı namizədimizin sənədləri seçki dairələrinə təqdim olunub. Artıq imzalama mərhələsindəyik və demək olar ki, namizədlərin çoxu bu mərhələni debitirmək üzərdir. Bəzi seçki dairələrində xırda para bürokratik əngəllər istisna olmaqla ciddi problemlər rastlaşmamışdır. Namizədlərdən heç biri fəvarit namizəd statusunda deyil və

partiya olaraq da hər birenin qələbəsi üçün sona qədər mübarizə aparmağı planlaşdırırıq. Amma seçkiyə təkcə biz hazırlaşmışıq, iqtidar da, digər müxəlifet partiyaları da və müstəqil şəxslərdə seçkiyə qələbə əldə etmək üçün qatılırlar. Belə olduğu üçün də biz hər yerdə qələbə çalmağımıza da bilirik. Amma bütün bununla belə

nə düşəcək. Biz bu prosesi sonadək aparmalıyıq. Əsas məqsədlərimizdən bir də insanların konstitusion hüquqlarından, seçki hüququndan istifadəsinə yardımçı olmaqdır. Azərbaycanın demokratikləşməsinin mütləq seçkilər dən keçəcəyinə və bunun mümkünlüyünə əminlik yaratmaqdır. Gec, ya tez bu olacaq. Proses dayan-

Gələcəyə böyük inamla baxan belə gəncləri görəndə qurur hissi keçirirsən."

Ümid Partiyası sədri-nin müavini, Naxçıvan MR Təşkilatının sədri Faiq Əliyev qeyd edib ki, Ümid Partiyası olaraq hər zaman seçki məsələsinə fərqli baxıblar: "İnsanları seçkilərde iştiraka inandırmaq, proseslərə, aktiv siyasi fə-

olunması artıq düşünürük ki, həkimiyətə də sərf etmir. Məsələn, 4 sayılı Naxçıvan şəhər Daire Seçki Komissiyasından 5 dönen deputat seçilərə parlamentdə təmsil olunan Eldar İbrahimov bir dəfə də olsun seçicilərlə görüşə gəlmir. Demək olar ki, seçki dönməndə də çox zaman seçicilərlə görüşmür. Eləcə də muxtar respubli-

"İşə ümidlə başlamaq onun yarısını başa vurmaq deməkdir". Onu deyim ki, bu inam məndə hələ 2010-cu ildə keçirilən Parlament seçkilərindən dərhal sonra yaranıb. Həmin seçkilərdə mən (qeyri-təvazökarlıq çıxmasın) bildirim ki, 4 mindən artıq səs toplamışdım. Mənim qalib gəlməyimə baxmayaraq haqqım olduğunu bildir. Sonradan Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə müraciət etdim. Hal hazırda Avropa Məhkəməsində işə baxılır. Yazışmalardan o qənaətdəyəm ki, Avropa Məhkəməsi mənim hüquq-

///Proses dayansa, ona yenidən başlamaq çətin olur///

"Artıq insanlar da parlamentdə guya ki, "onları təmsil edən", problemləri ilə maraqlanmayan deputatlardan qurtulmaq isteyirlər"

Taleh Əliyev

Faiq Əliyev

Rəfail Tağızadə

Salman İmanlı

"Bizə ümid verən, inam yaradan məsələlərdən biri də son zamanlar gənclərin həm namizəd olmaları, həm də seçki prosesinə aktiv şəkildə qoşulmalarıdır"

biz partiya olaraq bu seçkiyə həm parlamentdə dəha çox sayda təmsil olunmaq, həm də ölkə miqyasında seçki kampanyası aparmaq üçün qatılmışıq. Demokratiya hadisə yox prosesdir. Prosesi ise ayaqda saxlayan seçkilərdir. Digər tərəfdən isə seçkinin verdiyi fürsətdən istifadə edərək təşkilatlanırıq. Bunun nəticəsidir ki, partiyamız son bir neçə seçkidə dəha da böyüyüb".

Ümid Partiyası Ali Məclisinin sədri Rəfail Tağızadə deyib ki, seçki demokratik prosesin əsas prosedurlarından biridir: "Hamımız ölkənin demokratikləşməsini istəyirik. Illərdi bu yolda mübarizə aparmış partiyalar bu mübarizədə daima öndə olmalıdır. Onlar demokratikləşmənin lokamativlidir. "Onsuz da sonda bütün ağırlıqlar bizlərin üzəri-

dılqca ona yenidən başla- maq çətin olur. Ona görə də biz bu prosesi sonanın aparmalıyıq. Bize ümid vərən, inam yaradan məsələlərdən biri də son zamanlar gənclərin həm namizəd olmaları, həm də seçki prosesinə aktiv şəkildə qoşulmalarıdır. Demək ki, hələ hər şey itirilməyib. Öləməyib. Sadəcə ölüzyib. Və artıq dirçəlmək ərefəsindər. Bunlar bize dəha böyük ruh verir. Gənclər cəmiyyətin aparıcı qüvvəsidir. Dövlətin, milletin gələcəyidir. Onlar nə istədiklərini yaxşı bilirlər. Son vaxtlar partiyamızın sıralarına qoşulan, namizəd olmaq istəyənlərin sayı get-gedə artmaqdadır.

Gənclər öz istəklərinə ağıllı şəkildə qoşuşmağın yollarını bildikdə özləri və dövlət üçün lazım olanları mütələq əldə edəcək.

aliyyətə qoşmaq, seçki ənənəsinin unudulmasına imkan verməmək lazımdır. Bu il isə vəziyyət tam fərqlidir. Dünyada baş veren siyasi proseslər, Azərbaycan hakimiyətindən dəyişiklik etməyi, siyasi islahatlar aparmağı tələb edir. Baş verən proseslər əhalidə də dəyişikliyin olacağına müəyyən ümidi yaradır. Biz də düşünürük ki, uzun illərdən sonra nəhayət ki, həkimiyət baslıqlardan, beynəlxalq qınaqdan qurtarmaq üçün müəyyən addımlar atı bilər və atmağa məhkumdur. Seçkilər az da olsa demokratik keçirile bilər. Artıq insanlar da parlamentdə guya ki, "onları təmsil edən", danışmayan, bir dəfə də olsun seçkidən sonra onların görüsünə gelmeyən, problemləri ilə maraqlanmayan deputatlardan qurtarmaq isteyirlər. Bu cür adamların parlamentdə təmsil

kada olan digər DSK-lar dan seçilən deputatlar. Onların parlamentdə təmsilciliyi Naxçıvan seçicisi üçün heç bir əhəmiyyət kəsb etmir.

Ümid Partiyası Gəncə şəhər şöbəsinin sədri Salman İmanlı ise bildirir ki, ölkədə seçkilərin taleyini məhz Azərbaycan seçicisi həll etməlidir. Seçki mühitinin yoxluğu, seçkilərin demokratik keçirilməməsi isə tamam başqa mövzudur: "Seçicini seçkiyə getirmek, seçici səslerinin qorunması, seçki saxtalığının qarşısını almaq isə məhz biz müxalifətin öhdəsinə düşür. Biz bunu bacarsaq uğur qazana biləcəyik, əks halda, həmisi kimi məglub olaraq bunun səbəblərini bir-birimizdə görəcəyik. Hər şey fəaliyyətimizdən çox asılıdır. Təbii ki, ümidi olaraq çox ümidiyəm. Atalarımızın gözəl bir kəlami var

larımın pozulmasına dair qərar çıxaracaq. Ümid Partiyası olaraq biz ölkənin bütün regionlarında təşkilatlanmışıq. Ancaq bu o demək deyil ki, bizim namizədlər bütün dairələrdə qalib gəlmək gücündədir. Partiyamızın bu prosesə qoşulmaqdə vəzifəsi həmdə ölkədə seçicini yalnız seçki yolu ilə uğur qazanmasına inandırmaqdır. Müxalifətçi, müstəqil, azad düşüncəli namizəd olacaq həmvətənlərim və dostlarım da bilsin ki, eğer seçkide uğur qazanmaq istəyirikse çalışmalıyıq və qələbəyə ümid etməliyik, yoxsa formal olaraq namizəd olub prosesə qoşulmağın tərəfində deyiləm".

S.İmanlı deyib ki, Ümid Partiyası olaraq ölkənin bütün regionlarında təşkilatlanıblar: "Ancaq bu o demək deyil ki, bizim namizədlər bütün dairələrdə qalib gəlmək gücündədir. Partiyamızın bu prosesə qoşulmaqdə vəzifəsi həmdə ölkədə seçicini yalnız seçki yolu ilə uğur qazanmaq istəyirikse çalışmalıyıq və qələbəyə ümid etməliyik, yoxsa formal olaraq namizəd olub prosesə qoşulmağın tərəfində deyiləm".

□ Mətbuat xidməti

Bizim sanksiya daha uzundur

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

"Ziyad xan oğlunun yanından çıxıb, bir baş divana gəldi, taxtına çıxıb əmr verdi ki, hər kim mənim oğlumun dərdini bilə, mən onu dünya malından qəni elərəm. Şəhərdə təbib qalmadı gəlməmiş ola, amma heç kim Kərəmin dərdindən bir şey anlaya bilmədi".

(“Əslî və Kərəm” dastanı)

Avropa Parlamenti Azərbaycan hakimiyyəti qarşısında qəti tələblər qoyub, deyir, siyasi dustaqları buraxmasanız, sizə sanksiya tətbiq edəcəyik, Qərbə buraxmayaçağız.

Yapışt yoldaşlar da bu tənqiddən çox hırslınlılar, deyirlər cəhənnəmə sanksiya qoyun, lazımlı gəlsə biz özümüz sizə embarqo qoyarıq. Hətta deputatxana komissiya müdirlərindən Əli Hüseynli müəllim "Bu sanksiyalar olsa ən çox ziyanı Avropa görəcək" deymişdir.

Doğrudan da Avropanın bir sanksiyalıq canı var, eger Azərbaycan öz embarqosunu çıxıb qoysa, qoca qıtə darmadağın olar (Bu yerdə Lissabon sammiti zamanı, uzaq 1997-ci ildə AzTV-də guruldayan kənd zəhmət-keşlərindən birinin tarixə qızıl hərfərlər yazılın sözləri yada düşdü: "Ermənilər o yan bu yan eləyirdilər, ancaq möhtərəm cənab prezidentimiz vetosunu çıxıb qoysdu stolun üstüne, qaldılar yana-yana"). Təkcə qara kürű hədiyyələri, neft dollarları deyil, Qərbən Azərbaycandan asılılığı çox böyükdür.

Misal üçün, Almaniya kansleri Angela Merkelin iş avtomobilinin Naxçıvan Avtomobil Zavodunda yüksələn "Naz-Lifan" olduğunu bilirdinizmi? Bilmirdinizsə, öyrənin. Biz paxıl deyilik.

Yaxud, qabaqlar bizim şeyx qulunc olanda, ya da hansısa yaltaq şaire böyük köçürmək lazım gələndə qəçirdiq Almanıyanın, Amerikanın sıçovullar oynışan kir-pasaqlı ambulatoriyalarına. İndi vəziyyət nəinki 180 dərəcə, hətta 360 dərəcə, bəzi hallarda Farengeyt üzrə 451 dərəcə dəyişibdir! Hazırda Qərbədə kimse xəstələndən həkimlər baxıb başını bulayıb, deyirlər: "Ooo, mister (ya da miss - vəziyyətə baxır - Z.H.), bunu tez götürün, Bakıya qaçın. Bu xəstəliyin çarəsi dünyada ancaq Bakı şəhərindədir". Keçən il Barak Obama kor bağırsağını "Semaşko"da kəsdirdi. Roma papası Benediktı Ağdash Diaqnostika Mərkəzində dializə qoşulan yerde görüblər. Fransua Olland nəvəsini "Respublikanskii" də sünnet etdiribdir. Bunlar hamısı sehiyyəmizin yüksək inkişafından xəbər verir.

Britaniya lordlarının uşaqları BDU-nun "yurfak"ında oxumaq üçün sino gedirlər. Hər yay milyonlarla avropalı turist Nabranın lacivərd cimerliklərinə kəhrəba inek təzeyinə uzanmaq, Lənkəran çayı içmək, Şamaxı şoruy xaxmacı, Qaxın "Kəlləpaşa" restoranında dünya lezzəti sürhülli yemək üçün Azərbaycana axışırlar. Biz embarqo qoysaq, onlar üçün çətin olacaqdır.

Ekspertlər, QHT sektorunda nüvə partlayışından sonra salamat qalmış bəzi tarakanlar isə deyir ki, bizim iqtidarla təzyiq dilində danışmaq olmaz, bu sanksiya hədəsi ilə siyasi dustaqları azad etdirmək mümkün deyil. Pişim-pişim elemək lazım olmuşdur. Hərçənd, avropalılar azı 22 ildir, Avropa Şurasına dal qəpidən dütülməyimizdən keçən 15 ildə də çox yalvar-yaşıp eləyiblər, min dənə artistliyə, yumşaq diplomatlığa-zada baş vurublar - bəyəm bunların bir xeyri olubdur? Əksine, yapışt yoldaşlar vəziyyəti daha da pisləşdiriblər. Deməli, naz-qozla oynamaq çıxış yolu deyil, daha kəskin üsullara el atılmışdır. Elə rejimlər var sadistdir, eləsi var mazoxistdir. Bizimki sadomazoxist sistemdir. Özü işgəncə verir, eyni zamanda qiraqdan da işgəncə olunmasını istəyir. Yoxsa hayatın lezzətini duymurlar.

Mən sizə proqnoz edim bunun axırı necə olacaq: axırdı Azərbaycanın dostluq-yoldaşlıq eleməye Ermənistandan başqa kimsəsi qalmayacaq. YAP-in uzaqqorən xarici və daxili siyaseti buna aparır. O zaman biz müharibəni dayandırıb İrvanda birləşdirəmikorayon tikəcəyik, AzTV-dəki köhnə RAF-in da təzəsini alıb Teatr meydənına buraxacağız.

Hər şeyin təzəsi, dostun köhnəsi - necə deyərlər.

YAP-ın siyahısındaki üç mübhəm

Rektordular mandata görə vəzifədən imtina etdi

Səməd Seyidov, Əhliman Əmiraslanov, Aqiyə Naxçıvanlı və Ağacan Abiyev fəaliyyətlərini Milli Məclisdə davam etdirməyə qərar veriblər; Abel Məhərrəmov niyə BDU-da qalmağa razılaşıb?; seçkidə təxminən 30-dək dairədə deputat mandati "ancaq ədalət" meyari ilə müəyyənləşəcək; biznesmen və yaşlılardan siyahıdan kənardə qalanlar var

Noyabrın 1-də keçiriləcək parlament seçkilərinə təxminən ayyarım qalır. Bir sıra partiyalar seçki siyahısını açıqlasa da, hakim Yeni Azərbaycan Partiyasında (YAP) namizədlərin kimliyi ilə bağlı mənzərə qaranlıqdır.

Məlumatlara görə, hakim var. partiyanın seçki siyahısını açıqlamağı gecikdirməsinin bir sıra səbəbləri var. Onlardan ən əsası idarəetmədə rəhbər olan şəxslərin, o cümlədən rektorların deputat olmaları ilə bağlıdır.

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, seçkilərdə dövlət ali təhsil müəssisələrinin rektorları ilə bağlı konkret qərar verilib. Belə ki, rektorların gələcəkde deputat kimi fəaliyyətlərinə birmənalı yaşıq qoymulub. Bu səbəbdən də bəzi rektorlar artıq seçimləri ediblər.

Mənbəmizin xəbərinə görə, YAP-in seçki siyahısında adını görəcəyimiz iki məşhur rektor-Dillər Universitetinin və Tibb Universitetinin rəhbərləri deputat kimi fəaliyyətlərinə davam etdirməyə qərar veriblər. Həm Səməd Seyidov, həm Əhliman Əmiraslanov rektorluq kürsülərini deputat mandati üçün boşaldılar. S.Seyidov uzun müddətdir ki, Avropa Şurasında Azərbaycan nümayəndə heyətine rehbərlik edir və onun deputat kimi fəaliyyəti iqtidara daha çox lazmıdır. S.Seyidovun həm de Elmar Məmmədyarovun məmən istefasında xarici işlər naziri olmaq iddiası da

duğunu açıqlayıb" deyə, xəbərdə bildirilir.

Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru Gülçöhrə Məmmədəvanın da eyni seçimi etdiyi söylənilir. Müəllimlər İnstututunun rektoru Aqiyə Naxçıvanlı isə mandati seçib. O cümlədən Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının rektoru 78 yaşlı Ağacan Abiyev də deputat kimi qalmaq istədiyini deyib.

Odlar Yurdu Universitetinin rektoru Əhməd Veliyevlə bağlı isə xəberlər ziddiyətdir. Çünkü Ə.Veliyev, özünü dediyinə görə, rəsmi sənədlərle rektor deyil, universitetin idarəetmə şurasının sədridir. Üstəlik, Ə.Veliyev həmdə bank sektorunda fəaliyyət göstərir və bir biznesmen kimi de tanınır. Böyük ehtimala da bu səbəbdən Ə.Veliyev belə bir seçim qarşısında hüquqi olaraq qalmadığı üçün onun adı YAP-in namizədlər siyahısında var. Beləliklə, deputat yerləri tutulmaq iddiasında olanlar rektor postları da boşaldır. İstisna deyil ki, siyahıya düşməyən bəzi tənənmiş YAP-çılar məhz bu ali məktəblərde rehbər postlara təyin edilsin.

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, hakim partiya və dövlətin yüksək vəzifəli şəxsləri ölkə prezidentinə deputat mandati uğrunda yarısa qatılmaq istəyən təxminən 300 nəfər iddiaçının siyahısını təklif ediblər. Nəzərəalsaq ki,

sahibləsinlər. Belə dairələrdə üç-dördü Bakıda, qalanları isə rayonlarda müəyyənləşib. Əger bu məlumat təsdiqlənərsə, o deməkdir ki, siyasi hakimiyyət təxminən parlamentin 30 mandatının indidən demokratik seçki yolu ilə müəyyənləşməsinə razılaşıb.

Siyahi ilə bağlı daha bir xəber yaşlı 70-i keçmiş şəxslər və biznesmenlərlə bağlıdır. Birinci kateqoriyadan olan deputatlar Cəlal Əliyev, Fətəh Heydərov, Hadi Rəcəbli, Zeynəb Xanlırova, Xanhüseyin Kazımlı, Arif Rehimzadə, Ziyad Səmədzadə, Elxan Süleymanov, Yaqub Mahmudov, Eldar İbrahimov, Hüseynbala Mireləmov və Rafiq Məmmədhəsənovdur.

Qaynağımızın xəbərində deyilir ki, bu "12"liyin yarısı mandat yarışında iştirak etməyecək.

Biznes fəaliyyətlərindəki problemlərlə zaman-zaman gündəmə gələn, vətəndaşları narazı salan, adları son illər media sehifələrində düşməyən deputat Fərhad Qəribov, Rəfael Cəbrayılov, Əsəbil Qasımov, Nəriman Əliyev, Mahir Aslanov, Seyxin qudası Qalib Salahzadə və Ayaz Orucovun da mandatlıqlarını qalacaqları iddia edilir.

Siyahi ilə bağlı hər şeyi öyrənmək üçün daha bir neçə saat gözləyək... □ "Yeni Müsavat"

2013-cü ildən əldə olunmuş atəşkəs rejimini pozan PKK yenidən Türkiyə ordusuna, polis və hökumət qüvvələrinə qarşı hücumlara başlayıb. Öləkənin demək olar ki, bütün cənub-şərqi rayonlarında PKK yarğılılarının hücumları qeydə almır, hətta iri şəhərlərdə terror cəhdəri olur. Terror təşkilatı hətta atəşkəs dönməndə gizli şəkildə silahlansıb və yeni terror müharibəsinə həzırlıq görüb.

Türkiyə hökuməti isə bəyan edib ki, terrora qarşı müharibə PKK sonuncu yaraqlı silah yərə qoyana qədər davam edəcək. Türkiyə ordusunun herbi birləşmələri ölkə ərazisi ilə yanaşı, Şimali İraqda, Qəndil dağlarında, eləcə də Suriya ərazisində PKK mövqelərini bombalayır.

Ancaq aydın məsələdir ki, terrorla müharibə əldə asan deyil, silahlı yeri qruplar xüsusi dənəciliq bölgələrdə əraziye yaxşı beləd olmaq, tebii şəraitdən mükəmməl istifadə edərək bir qayda olaraq nizamı ordu qüvvələri ilə uzun müddət savaşırlar. Ötən tarixi dövr sübut etdi ki, terrorla savaşmaq heç də asan deyil. Amma mümkünsüz də deyil.

Türkiyənin PKK, ümumiyyətə, terror problemini aradan qaldırması ilə bağlı zaman-zaman yazılar yazılıb, təhliller aparılıb, hətta filmlər çəkilib. PKK-nın nədən bu qədər davam etməsi, Türkiyə kimi güclü ordusu və dövlət sistemi olan bir ölkənin bu terror təşkilatını yox edə bilməsini sebəbləri hər kəsi maraqlandırıb. Türkiyə nədən "PKK terrorunun qarşısını ala bilmir" sualını Fransa Beynəlxalq Araşdırırmalar Mərkəzi (CERI), Paris Siyasi Elmlər İnstitutunun eksperti Bayram Balçıya ünvanlaşdı.

B.Balçı deyir ki, Türkiyənin PKK problemini həll etməsi üçün ilk növbədə ölkədə dərin islahat-

lar aparılmalıdır: "Konstitusiya islahatları olmalıdır. Daha demokratik bir konstitusiya hazırlanmalıdır. Bunun üçünse indi parlamentdə güclü bir partiya lazımdır, hansı ki, hazırda o yoxdur. Ərdoğan bunu etmek istədi, ancaq olmadı. Bunun olmamasının bir sebəbi də Ərdoğanın daha çox səlahiyətə malik prezident sistemini teklif etməsi idi. Ancaq Türkiyə içtimai rəyi bunu istemə-

lərdir: "Kurd məsəlesi yalnız Türkiyədə deyil, Suriya və İraqda da var. Hətta bir zamanlar SSRİ də kürdləri Türkiyəyə qarşı istifade edirdi. Yeni Türkiyənin bu problemi təkbaşına həll etməsi bir az çətinidir. Türkiyənin bir zaman ortaya qoymuş "özüm şurəci" planının alınmamasının bir çox sebəbləri vardi. Ən mühüm sebəbi isə Ərdoğanın zəifləməsi idi. Ərdoğan güclü olduğu zaman

nəzarət etdiyi bölge onların əlinədir. Livan da qismən onların nəzarəti altındadır. Əger bu mərhələdə İranla PKK anlaşarsa, Türkiyənin bir çox bölgələri İranın təsiri altına düşə bilir. Mənəcə, bu ssenari mümkünündür. Beləliklə, həm daxili, həm də xarici faktorlar var ki, Türkiyənin kurd problemini həll etməsinə mane olur".

B.Balçıın fikrincə, Türkiyə daxilində kürdlər Ərdoğanla

"Kurdler Ərdoğanı xəyanət etdilər"

Bayram Balçı: "Türkiyə prezidenti onları cəzalandırmaq üçün müharibə edir"

Bayram Balçı

di. Çünkü daha avtoritar bir rejim qurulmasını istəmir. Ancaq halbuki bəlkə də bu pis bir fikir de deyildi. Çünkü nəticə etibarı ile Türkiyədə demokratik probleminən böyük kurd məsələsidir".

B.Balçı deyir ki, PKK probleminin həll olunmamasının daha bir mühüm faktoru xarici təsir-

Kurd məsələsini həll edə bilərdi. Amma zəiflədi və artıq kurd məsələsinin həll edilməsi ona fayda və üstünlük vermir. Daha bir amil isə Suriya böhranıdır. Suriya məsəlesi kurd məsəlesi ilə bağlı planları pozdu. Suriya böhranı sebəbindən kürdlər çox gücləndi və artıq daha çox şəyər isteyirlər. Bəşər Əsəd də onlara yardım etdi. İndi artıq kürdlər Suriyada muxtaryiyət əldə etmək ərafe-sindədirler və Türkiyədən də eyni şey isteyirlər".

B.Balçı deyir ki, PKK-nın güclənməsi ilə bağlı İranın da adı hallanır. Ekspertə görə, bu olarsa Türkiye üçün durum xeyli çətinləşəcək: "Mən aqıcı qorxaram ki, İran da PKK-nı dəstekləndi. İran son zamanlar çox gücləndi. Nüvə məsələsində üstünlük vərən müqavilə imzaladı, eyni zamanda İraqda çox böyük təsir gəcə var, Suriyada isə Bəşərin

anlaşmaya xəyanət etdilər: "PKK məsələsində ən önemli məsəle kürdlərin Ərdoğan'dan istifadə etdikdən, onun yardım və gücündən faydalandıqdan sonra ona arxa çevirməsi oldu. Ərdoğan çətin duruma düşəndə - "Camaat" in onu zəiflətməsi, Suriyada ilisib qalması və sair - kürdlər onu yalnız qoymalar. Halbuki Türkiye tarixində kürdlərə ən çox yardım edən, şərait yaradan lider Ərdoğan olub. İndi Ərdoğan kürdləri də "Camaat" kimi kürdlər də xəyanətkar hesab edir. Ərdoğan düşünür ki, "Camaat" kimi ona xəyanət etdi, ona görə də onları bu şəkildə cəzalandırmaq üçün müharibə edir. Amma savaş bu problemin həlli deyil. Çünkü savaşçı PKK da isteyir, bu savaş PKK-ya dərhal qazandırıb".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

"Moldova olayları Avropadan idarə olunur"

Arzu Nağıyev: "Ukrayna hadisələri Moldovanın önemini artırıldığı üçün hazırda Qərb və Rusiya bu ölkədə nüfuz savaşına çıxıb"

Avropanın ən kasib və sakit ölkələrindən biri olan Moldova bu ayın əvvəlində əhalinin kütçələrə çıxıb etti. Araz aksiyası keçirməsi birmənalı qarışınmadı. Təbii ki, aksiyanın şüarları aydın və sadə idi: ölkədən yoxa çıxmış 1 milyard dollar (bu məbləğ milli gəlirlərin 13 faizi qədərdi - K.) geri qaytarılsın, president istəfə versin.

Ancaq ilk gündən bu aksiyaların planlı olduğu, müəyyən qüvvələr tərəfindən təşkil olunması ilə bağlı iddialar səsləndi. Çünkü məsələ onda dır ki, Moldova "Şərqi Tərəfdarlığı" programının üzvü olan ölkə kimi, AB ilə yaxından əməkdaşlıq edir. Bundan başqa, Moldova AB ilə assosiasiya sazişi imzalayıb. Ancaq Moldovanın həm də Dnestryanı bölgəsi kimi münaqşesi var və ölkə əhalisinin 20 faizdən çoxu yoxsulluq həddindən aşağı yaşayır.

Moldovanın qarışdırın kimdir? İlk vaxtlarda nəzərlər Rusiya çəvridi. Bir çoxları AB ilə yaxınlaşan Moldovanın Moskva tərəfindən cəzalandırıldığını düşünsə də, sonradan fərqli versiyalar ortaya atıldı. Əcəba, Avropanın ən kasib ölkəsində çalxalanma kimə və nəye görə lazımdır?

Mövzunu dəyərləndirən politoloq Arzu Nağıyevin fikrincə, Moldovada əhalinin kompleks tələblərlə meydana-ra axışması və konkret şüarlar-

la çıxışı hazırlanmış siyasi hadisə idi. Bu aksiyaların Moldovadakı təşkilatlaşması isə qərbyönürlü qurum olub: "Moldovada "Ləyaqət və həqiqət" adlanan vətəndaş platforması sentyabr ayının 6-dan başlayaraq Kişinyovda mitinqlər edir və əsas tələbləri prezidentin və hökumətin istefəsi, yeni parlament seçkilərinin keçirilməsidir. Mitinqin əsas sebəbi kimi milli bankdan 1 milyard dolların yoxa çıxmazı da göstərilir. Bele bir vətəndaş platformasının yaradılması bu ilin fevralında baş verib, tərkibi isə əsasən Avropa meylli sabiq deputat və məmurlardan ibarətdir. İlk öncə qarşılara məqsəd kimi mütəşəkkil cinayətkarlıq və korrupsiya ilə mübarizəni qırdular. Təbii ki, bank və maliyyə sektorun ilkin hədəflərdən biri idi. Bundan başqa, hüquq-mühafizə orqanlarının siyasetdən kənarlaşdırılması, onların müsabiqə yolu ilə işə götürülməsi, dövlət və hökumət rəhbərlərinin Avropa və AB-sə buraxılmaması və s".

A.Nağıyev deyir ki, kasib və kiçik ölkə olsa da, Moldova həzirdə regionda ciddi əhəmiyyət daşıdığı üçün böyük güclərin diqqət mərkəzindədir: "Moldova strateji bir ərazidir və demək olar ki, Ukrayna və Avropa, da ha doğrusu, Ruminiya arasında bir strateji ərazidir. Rusiyanın yaratdığı bir müharibə ocağı da, "Dnestryanı dövlət" deyilən qurum da onun ərazisindədir. Rusyanın Qara dəniz vasi-

təsilə Ukraynanın arxa tərəfinə keçməsi və Dnestryani ərazidən Ukrayna üçün zərbə mövqeyi seçməsi planı həmişə olub. Avropa da bunu gözəl başa düşür və düşünürəm ki, bu gün təşkil edilən mitinqlərin əsas səbəbi Rusiyanın planlarını pozmaq üçün nəzərdə tutulub. Məhz bu məqsədlə Avropa və ya Qərb bu istiqamətde iş aparıb. Güman etmək olar ki, bu gün iqtisadi məsələlərlə başlayan mitinqlər davam edərsə siyasi səviyyəyə getiriləcək və tələblər dəyişəcəkdir. Yəqin ki, Qərbin maliyyə dəstəyi da tezliklə özünü bürüze verəcəkdir".

□ KƏNAN

Azərbaycan Türkiyə sınağından çıxıa bilirmi?

Ictimai-siyasi fikirdə bu suala birmənalı cavab yoxdur...

Qardaş Türkiyənin tarixinə növbəti dəfə qanlı günlər yazıldı. Son günlər Türkiyədə baş verən hadisələri ekspertlər PKK-nın ən iri miqyaslı hücumlarından hesab edirlər. Bu il 8 sentyabr tarixində Türkiyə ilə Azərbaycanın Naxçıvan bölgəsi arasındaki İqdır əyalətinin Dilucu sərhəd qapısında yaşanan gərginlik təhlükəni Azərbaycan sərhədlərinə də yaxınlığındır. Lakin Azərbaycanda Türkiyədə baş verən terror hadisələrinə kəskin reaksiya müşahidə olunmadı.

Deputat Fazıl Mustafa hesab edir ki, Azərbaycan hazırlı maqamda Türkiyənin yanında olmalıdır: "Türkiyədə baş verən hadisələrə bu qədər laqeyd yanaşmaq doğru deyil. Bunu fəsadlarını sonradan görə bilərik. Biz Büyük Quruluş Partiyası olaraq Azərbaycanda hər hansı aksiya keçirməyi düşünmüürük. Çünkü hesab edirik ki, bizim Bakıdan durub Türkiyəyə dəstək aksiyası keçirməyimizin bir mənası yoxdur. Dəstək Türkiyədə verilmədir və konkret siyasetdə ifadə olunmalıdır. Buz də siyaseti bu gün formalasdırmaq imkanına sahib deyilim. Ona görə də təkliflər irəli sürürük ki, bu, belə olarsa yaxşı olar".

Müsavat Partiyasının başqan müavini Elman Fəttah bildirdi ki, Türkiyə qardaş ölkə olduğundan ona qarşı hər bir addım, biza qarşı addım deməkdir: "Türk xalqına qarşı töredilən terror hadisələri həm də Azərbaycanın maraqlarına qarşı törediləb deməkdir. Azərbaycan hakimiyyətinin PKK-nı hələ də terror təşkilatı kimi rəsmən tanımaması rejimin anti-Türkiyə siyasetidir".

Azərbaycan Xalq Partiyasının (AXP) sədri Pənah Hüseyn: "Türkiyə dövlətinə və milletinə qarşı terror formasında müharibə aparılır. Biz bununla bağlı bir neçə dəfə bəyanat vermişik. Əlbətə ki, çox ciddi narahatlıq ifadə olunaraq qardaş xalqa başsağlığı verilib. Buradan bizim edə biləcəyimiz türk milləti ilə həmərəylik ola bilər. Məvqeyimiz bundan ibarətdir ki, birmənalı şəkildə həmin aktları pişlənilir".

Deputat Zahid Oruc Azərbaycan tərəfinin hər hansı addım atmalı olduğundan danışdı. Öncə bildirdi ki, Türkiyəni ərəb dünyasındaki proseslərdən, o regionun siyasi gələcəyinin quruluşundakı yerindən kənarlaşdırmaq isteyir: "Eyni zamanda Yaxın Şərqi tərəfənə qarşı tərəfənə qarşıdır. Paralel şəkildə Türkiyəyə ərazi iddiaları olan, kürd milətlərinin qabardıb, onu müasir türk dövlətinə qarşı qoyurlar. Türkiyənin bir sıra regionlarda, o cümlədən Cənubi Qafqaz bölgəsində maraqlarına zərbə vurması avtomatik şəkildə Azərbaycanın da mənafələrini təhdid edir. Neticədə isə bu geopolitik qoşşaqı tutmağa çalışan digər dövlətlər hərəkətə keçirir".

Z.Oruca görə, Azərbaycanda Türkiyədəki hadisələrlə bağlı aksiyalar, geniş etiraz tədbirlərinin keçirilməsi müəyyən effektə malik ola bilər: "Ancaq ölkə rəhbərinin dərhal Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan'a telefon açması, diplomatik kənallarla real əməli yardım təklifi bildirməsi çox önemlidir. Biz orada konkret məsələlərin nədən ibarət olduğunu söyleyə bilərik. Bu gün (dünən -red-) işə başlayan Türkdiili Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının növbəti tədbirində ehtimal ki, Türkiyə ilə həmərəylik nümayiş etdiriləcək. Türkiyə və Azərbaycanın imkanı var ki, həm də bu format vasitəsilə qardaş ölkə əleyhinə olan beynəlxalq prosesləri pişləsin. NATO-nun qardaş ölkənin təhlükəsizliyinə real yardımlarını tələb etsin, Avropanın isə burada son dərəcə manfur rol oynadığını ortaya qoysun. Ancaq o da mümkün idi ki, Azərbaycanın siyasi təşkilatlarının, ictimai institutlarının birgə iştirakı ilə böyük tədbirlər keçirilərdi. Hesab edirəm ki, 2011-ci ilə qurulan Təhlükəsizlik Şurası bu məsələni tənzimləməlidir. Azərbaycanda hər kəs qardaş Türkiyənin yanındadır. Lakin bunun aksiyalarla əməli müstəvidə nümayişinə de ehtiyac var".

NIDA-çı Zaur Qurbanlı: "Bununla bağlı sosial mediada hər hansı bir kampaniya başlatmayı düşünmürəm. Çünkü hesab edirəm ki, bu, Türkiyə hakimiyyətindəki qüvvələr tərefindən təşkil olunma ehtimalı dəhaç olan hadisədir. Belə hadisənin qabağını sosial şəbəkələrdəki kiçik aksiyalarla almaq olmaz".

□ Əli RAIS

Ölən analar və uşaqlar - baş pediatrinin suçu yoxmu...

Azərbaycan tibbinin inkişafına mane olan anestezioloq-reanimatoloq bu qədərmi əvəzedilməzdır; "səhv düşəndə yerimiz"

Azərbaycan uşaq ölümlərinin sayına görə MDB məkanında ən ön sıralarda gəlir. Ölkədə son zamanlar tibb müəssisələrinin, xəstəxanaların inkişaf etdirilməsinə, yenilənməsinə və bir sira sahələrdə irolılığmasına baxmayaq, doğuş zamanı ana və uşaq ölümlərinin statistikası narahatlıq doğurur.

1000 doğusa 1 ana ölümü

2010-cu ilin statistikasına əsaslanaraq, deyə bələrik ki, Azərbaycanda hər min doğusa bir ana ölümü düşdüyü bildirilir. Ərazisi və əhalisi Azərbaycana yaxın olan Avstriyada vəziyyət 18 dəfə yaxşıdır: Avstriyada hər 18 min doğuş bir ana ölümü ilə nəticələnir. Belarusda 16 min 300 doğusdan 1-de qadın ölüür. Ermənistanda da durum Azərbaycandan, az qala, 2 dəfə yaxşıdır. Orada hər 1700 doğusa 1 qadın ölümü düşür.

2012-ci ilin məlumatına görə, Azərbaycanda doğulan hər min uşaqdan 35-i 5 yaşındakı yaşıdır. Ermənistanda hər doğulan min uşaqdan 16 nəfəri 5 yaşa gedib çatır.

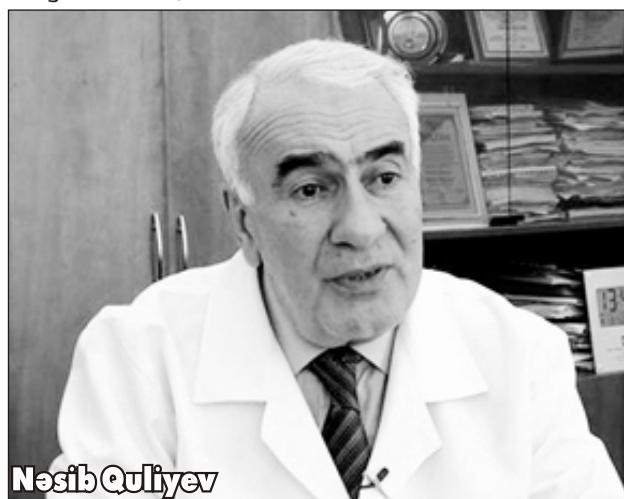
Avstriyada hər min uşaq- dan cəmi 4-ü 5 yaşadək yaşıdır.

Bu məsələ səhiyyə naziri **Oqtay Şirəliyev** də diqqətini çəkib. O, 2014-cü ildəki çıxışlarından birində deyib: «Çalışmamı olduğumuz əsas sahələrdən biri de ana və uşaq ölümü faktlarının azalmasıdır. Bu sahədə sıçrayış olmasa da stabil, dinamik irəliləyişlər var».

Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına görə, 2013-cü ildə ölkədə 24 ana ölümü baş verdi.

Baş pediatrinin suçu yoxmu

Azərbaycanın baş pediatri **Nəsib Quliyev** bu barədə mətbuata deyib ki, ölkədə uşaq ölümü 90-ci illərlə müqayisədə 29-30 faizdən 10.8 faizdək azalıb. Ötən ilin rəqəmlərinə dayanan baş pediatrin sözlərinə görə, körpa ölümü de 3 dəfə azalıb. Bütün bunları əsas gətirən Nəsib

Nəsib Quliyev

Quliyev məsələ ilə bağlı bəy-nəlxalq təşkilatların hesablaşmaları ilə razılaşmış: «Orada dəqiq statistika yoxdur. Soruşanda sorğu forma və texnologiyasını bize bildirmirlər. Respublika Statistika Komitəsi, Səhiyyə Nazirliyi var. Yəni mütləq say müəyyənəşdirilib... Azərbaycanda dövlət qurumları uşaq ölümünü gizlətməye maraqlı deyillər. İndi elə tələb də yoxdur».

Lakin illərdir ki, ölkənin baş pediatrığını həyata keçirən, bu sahəyə əsas məsul olan şəxs hər zaman özünü məsuliyyət-dən kenarda qoymaşa çalışır. Sənki səhəbət başqa bir sahədən gedir və Nəsib Quliyev də ekspertdir, öz fikirlərini söyləyir. Ana və uşaq ölümləri ilə

bağlı ölkəmiz illərdir ki, mənfi reytinglər göstərir, dövlət başçısının, səhiyyə nazirinin Azərbaycan tibbinin inkişafı üçün göstərdiyi xidmətlərə zərər gətirən bir sahəyə çevrilib; lakin bu sahənin əsas məsul adımı sadəcə münasibet bildirir, rəqəmlərə oynayır. Sənki məsələnin ona dəxli yoxdur.

Anestezioloq-reanimatoloq un ugursuz baş pediatrlığı

Lakin Nəsib Quliyevin sahəsinin Azərbaycan tibbine bir ayaq kündəsi olmasının olduqca müüm səbəbləri var. Hörəmtli professor öz sahəsində deyil! O, yalnız bakalavr təhsiliyi pediatriya üzrə alıb. Onun namizədlik və doktorluq işinin hazırlıq rəhbərlik etdiyi sahə ilə yaxından-uzaqdan, heç bir əlaqəsi yoxdur. «Yeni Müsavat» mühəbirinin araşdırması zamanı aydın oldu ki, N. Quliyev namizədlik və doktorluq dissertasiyalarını anesteziologiya-reanimatologiya üzrə müdafiə edib.

Həmin vaxtlar ATU-nun rektoru olan Yaqub Məmmədovun kadrlarından sayılan N. Quliyev Moskvada və Bakıda bütün imkanlar yaradılıb ki, bu sahə üzrə "müvəffəqiyyət" mülafit etsin. Hörəmtli Yaqub müəllimin yaxın adımı kimi, məsul katib olaraq qəbul imtahanlarına "gülünlə" bir yerde dəribər. Ve daha sonra da rahatlılaşdırıcı mədəfi etdiyi sahədə deyil, pediatriya sahəsində yüksək postlara təyin olunub. Onlar hansıları? N. Quliyev barəsində vikipediya məlumatları:

«Nəsib Quliyev 1951-ci ildə anadan olub. 1973-cü ildə Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun pediatriya fakültəsini

Sonuncu lap anektod kimi-dir. Adəmin rəhbərlik etdiyi sahə Azərbaycanda batır, özü isə Türk Dünyası Pediatriya Birliyinin prezidenti seçilib. Absurd!

Məlumatdan da göründüyü kimi, N. Quliyev anestezioloq-reanimatoloq olmasına baxmayaq, ATU Uşaq Xəstəlikləri kafedrasının müdürü kimi uzun illərdir ki, fəaliyyət göstərir...

Sual olunur: ölkədə çoxsaylı və yüksək ixtisaslı pediatrlar olduğu halda, niyə anestezioloq-reanimatoloq Azərbaycanın baş pediatri, ATU Uşaq Xəstəlikləri kafedrasının müdürüdür?

Əmin olun ki, bu sualların cavabında həm də Azərbaycanda ana və uşaq ölümlərinin yüksək faizi olmasının səbələri də var!

Ümid edirik ki, hörmətli səhiyyə nazirimiz Oqtay Şirəliyev və Tibb Universitetinin rektoru Əhliman Əmiraslanov bizim bu sualımızın cavabını verməyə çalışacaqlar.

□ M. MAHRIZLI

Azərbaycanda Həcc ziyarəti başlayıb. İlk yerli zəvvər grubu sentyabrın 11-də Baki Hava Limanından Mədinəyə yola düşüb. Bu il zəvvərlarımız AZAL-a məxsus Atəyyarələr Məkkəyə sefər edəcəklər. Ötən illərdə fərqli olaraq bu il sefər marşrutu deyidir. Zəvvərlar son illərdə ilk dəfə olaraq əvvəlcə Mədinəyə gedəcək, burda İsləm Peyğəmbərinin (s.o.s) dəfn olunduğu şəhəri ziyarət etdikdən sonra Məkkəyə yollanacaqlar.

Bu il Həcc ziyarəti sentyabrın ortalarından başlayacaq, ziyarətin əsas mərhəlesi, yeni Qurban bayramı sentyabrın 24-də qeyd oluna-caq.

Ancaq bu il Həcc ziyarətinin en mühüm "yeniliyi" qiymətlərlə bağlıdır. Bu ilin əvvəlində baş veren devalvasiyadan dərhal sonra QMİ rəhbərliyi Həcc qiymətlərinin devalvasiyaya uyğunlaşdırıldı. Nəticədə qiymətlər 1450-1600 manat həcmində qaldırılıb. Bunu-nla da onuz da baha olan Həcc qiymətləri daha da bahaşaraq orta statistik azərbaycanlı üçün əlçatmaz olub.

Bele ki, daha yaxşı şəraitli hotellərdə qalmaq, yeməklərlə təmin olunmaq, o cümlədən hotellərdə 4 nəfərlik otaqlarda yerləşdirmə ilə təklif olunan VIP xidməti Həcc paketi 5750 dollar, nisbətən ucuz, 6 nəfərlik otaqlarda qalmaq üçün təklif olunan variant isə 4700 dollar müəyyən olunub.

Yeri gəlmışkən, ziyarəti qiymətləri müvafiq olaraq VIP paketlər üçün 4150 manat, nisbətən aşağı xidmət üçün təklif olunan variantlar üzrə 3250 manat olub. QMİ devalvasiyani təyyare icarəsi və Səudiyyə Ərəbstəndən xidmətlərin ABŞ dolları ilə ödənilməsi ilə əsaslandırıb. Ancaq istənilən halda bu qiymət-

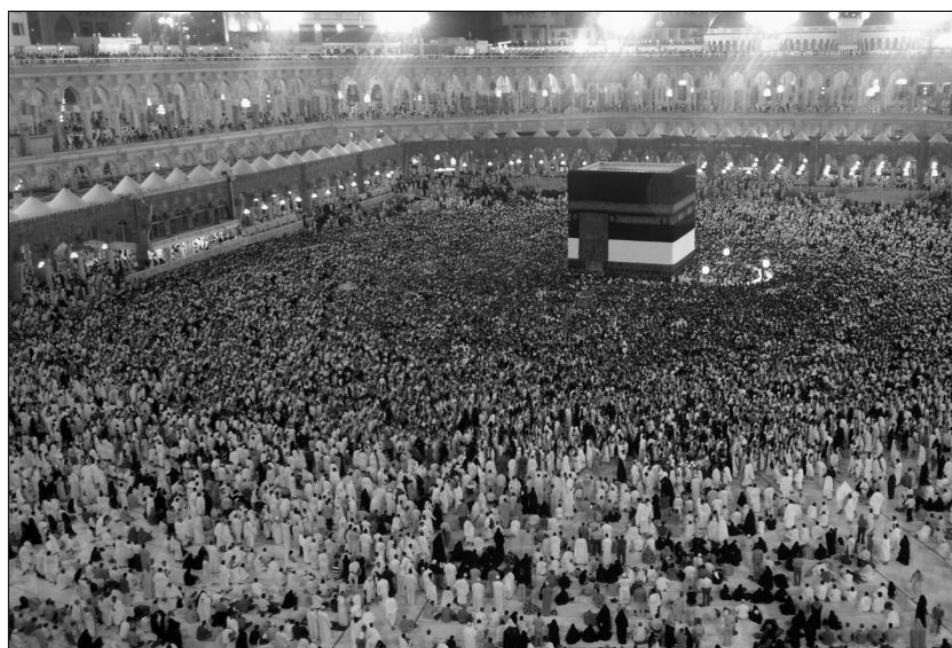
lər Azərbaycan, eləcə də qonşu Rusiya, İran və Türkiyədəki müvafiq qiymətlərlə müqayisədə bahadır. Üstəlik, Azərbaycan insanların maddi imkanları və bu ilin əvvəlindəki devalvasiyadan sonra yaranmış sosial-iqtisadi vəziyyətdə Həcc ziyarətinə getmək istəyənlər üçün daha da çətin vəziyyət yaradıb.

Lakin bu məsələnin ən maraqlı tərəfi qiymətlərin bir-birə bu qədər qaldırılmasının arxasındaki səbəblərə bağlıdır. Tebii ki, qiymətlərin bu qədər baha olması Azərbaycanda Həcc zəvvərlarının sayına təsir etdi. Yəni məlum oldu ki, bu il Həcc kvotasi dolmayıb. Hətta ötən həftə 70-ə yaxın zəvvər yerinin boş qaldığı bildirilirdi. Ancaq ən maraqlı məqam heç şübhəsiz ki, zəvvər kvotasının növbəti dəfə azaldılması idi. Bu isə o qədər də diqqəti cəlb etməmişdi.

Məsələn, ötən il elan olunduğu kimi, Həcc ziyarətinə Azərbaycandan 3600 nəfərdən bir qədər artıq, hətta 4 minə yaxın insanın getməsi ilə bağlı məlumatlar vardi. Ancaq bu il məlum olub ki, Həcc kvotası 2400 nəfərdir. Yəni rəsmi olaraq ötenliklə müqayisədə 1200 nəfər az. Aldığımız məlumatda görə, bu il Həcc zəvvərlarının sayında azalma lap çoxdur. Bu qərarın hansı zərurətdən

Həcc ziyarəti başlayır

Bu il hökumət Həcc kvotasını gözlənilmədən 30 faiz azaldıb, qiymətlərin baha olması səbəbindən kvota dolmayıb

doğması ilə bağlı izahlar içərisində hökumətin Şeyxin imkanlarını məhdudlaşdırmaq cəhdini ilə bağlı iddialar var. Məlum olduğu kimi, son illərdə hökumət Şeyxin təsir imkanlarını, dini sahədə nüfuzunu zeiflətmək istiqamətində bir sıra qərarlar verib. Xatırladaq ki, Azə-

baycanda Həcc kvotasının kəskin azaldılması ilə bağlı qərar yalnız bir dəfə - 2009-cu ildə verilib. Həmin il Həcc kvotası məhz hökumətin təzyiqi ilə 6 min nəfərdən 2 minə endirilmişdi. Həmin vaxt formal olaraq bu addım epidemiyanın yayılması ilə əlaqələndirilsə də, bir çox

mənbələr hökumətin dini sahəyə təzyiqlərinin şiddetli vaxtına tesadüf edən bu qərarı təəccübü qarşılımamışdır.

Ancaq indi durum xeyli fərqlidir, hökumətin dini sahədə ciddi təzyiqləri yoxdur, əksinə, ölkə başçısı dini fealiyyətə dəstək verdiyini açıq şəkildə nümayiş etdirir, Azərbaycan müsəlman aləminin bir parçası kimi görüyünü bəyan edir. Bele bir vaxtda gözənləndən Həcc kvotasının kəskin azaldılması yalnız "daxili hesablaşma", yeni QMİ sədrinə münəsibətə bağlı ola bilər.

Bizə çatan bilgilərə görə, Həcc qiymətlərinin birdən-birdə bu qədər bahalaşması da kvotanın kəskin azaldılması ilə bağlıdır. Bele ki, Şeyxülislam kvotanın azaldılması ilə yaranacaq itkini qiymətləri baha etməklə doldurmaq istəyib. Nəticədə həddən artıq baha qiymət səbəbindən Həcc zəvvərlarının sayı azaldılmış 2400 nəfərlik kvotanın doldurulmasına kifayət etməyib.

□ KƏNAN

Xalq artisti teatrın direktoruна üşyan etdi

S onuncu görüşümüz bir neçə il əvvəl "Cavad xan" filminin premiyerasından sonra olmuşdu. Gəncə xanı rolunu oynamadan çox qürurluydü, yaratmaq eşiylə danışdı. Bu dəfə onu yorğun, bir az da qocalmış, hətta bezikmiş gördüm. Hətta səhbətin sonunda sənətə gəldiyinə görə peşmanlığını da etiraf etdi. Xalq artisti Nurəddin Mehdiyevlərdir həmsəhbətim. Neçə müddətdir səhnəlaşdırıcı tamaşalar ile deyil, qalmaqalları ile gündəmdə olan Akademik Milli Dram Teatrında baş verənlərdən danışdıq. Elə teatrın qarşısındaki çayxanada...

- Nurəddin bəy, Akademik Milli Dram Teatrında nə baş verir?

- Yanlışlıqlar həmisi cəmiyətde problemlər yaradır, faciələrə səbəb olur. Yanlış yanaşma, yanlış münasibət, yanlış təyinat da eləcə... Akademik Milli Dram Teatrın ən böyük problemi ondan ibaretdir ki, yanlışlıqlar burulğanına salıblar. Bütün mənalarda. Əger rejissor rolları düzgün bölmürsə, o tamaşa alınmayacaq. Əger o tamaşanın yükünü daşıyacaq aktyorlar gücünə və imkanlarına görə öz rollarını almayıblarsa, orda uğurdan səhbət gedə bilməz. İdarəciliyədə də belədir. Yanlış təyinatlar, adamların laiq olmadığı yerde olması problemlər yaradır, Akademik Milli Dram Teatrı da bu gün bunu yaşayır. Düzdürü, bəziləri deyirlər İsrafil İsrafilov sənətşünaslıq elmlər doktoru, professordur, kitablar müəllifidir. Amma unutmaq lazımdır ki, professor, elmlər doktoru olmaq hələ idarəci olmaq demək deyil. Mən İsrafil İsrafilovu indi tanımirəm ki. Onu Tədris Teatrının direktoru olduğu vaxtdan tanıyıram. Aktyorluq fakültəsinə qurtarıb, amma aktyor ola bilməyib. Sonradan başqa sahəye keçib. Mərkəzi Komitədə məsləhətçi, müşavir kimi işleyib. Ayaz Mütləlibovun rəhbərliyi vaxtında Abşeron rayonunun 1-ci katibi olub. Daha sonra muzey direktoru işleyib, bizim teatra da ordan gəlib. Artıq 6-ci ildir burda. Yeni nezəri cəhdəndən bu sahəni bilmək praktiki olaraq bu sahədə idarəci olmaq üçün yetərlidir.

- Direktorla aranızdakı konflikt nə vaxtdan başlayıb?

- Əslində ilk gündündə. Amma kollektivimiz səbəb edib. Milli Kitabxanada hörmətli nazir Əbülfəs Qarayev və digər şəxslərin iştirakı ilə böyük bir təqdimat keçirilmişdi.

- Kollektivin öz namizədi var idimi?

- Faktiki olaraq yox idi. O zaman biz bu məsələlərə qarışmadıq. Həm də idarəciliyə sistemi deyilən bir şey var, rəhbərliyi nazirlik müəyyən edir, sadəcə, kollektivə təqdim edir.

- Bəlkə doğrudan da direktor yeni kollektivə ciddi iş görəmək istəyir?

- Hansı kollektiv? Gətirdiklərini də gördük. Gəlib 143 illik teatrın kollektivi ilə görüşürsənə, sən hörmətə yanaşacaqsan! İkincisi, teatr spesifik bir yerdir. Burda "mən onun işini görmə-

sun, kim danışsa, növbəti il sənlinə müqavilə bağlamayacağam". Digər tərefdən, teatrda o tamaşalar ki var idi, əsas heyət iştirak edirdi, o tamaşalar repertuarından çıxarıldı. Biz yeniliyin əleyhinə deyilik. Amma o tamaşalar gəlsin ki, tamaşaçı ona baxıx. O aktyorlar işləsin ki, tamaşaçı ona baxmaq istəsin. Elşən Rüstəmovañın Genç Tamaşacılar Teatrından Akademik Milli Dram Teatrına gelişinə heç kəsin etirazı yoxdur. Amma eyni zamanda onu deyirki, bizdə de elşənrüstəmovlardan var. O aktyor, aktrisa gəlsin ki, onlardan burda yoxdur. Daha 2-3-cü kurs tələbələrinə bura getirməyin. Biz demirik ki, teatrın repertuarını biz idare edək. Deyirki, teatrın repertuarı ağıllı şəkildə qurulmalı, bütün heyət orda olmalıdır.

- Əsas heyətdə kimlər var, hansı ki, narazılardır?

- Rafiq Əzimov, Ramiz Məlikov, Rəfael Dadaşov, Bəstə Cəfərova, Sənubər İsgəndəro-

name ilə teatri doldurursan. Dəvəthamə verdiyin insanı sabah sən bilet satmaqla teatra götəre bilməyəcəksən.

- Amma bu müddətdə festivalarda da olmusunuz...

- Biz "Xəcalət" tamaşası ilə Yalta Beynəlxalq Teatr Festivalına getdik, orda ən yüksək aktyor ustalığına görə nominasiyası üzrə mükafat aldıq. Bu tamaşanı Bəhram Osmanov hazırlayıb. Bu, teatrın ilk beynəlxalq mükafatı idi. 140 illik təxəndə teatr beynəlxalq festivalarda fəxri fərمان da götirməyib. Ardınca Serbiyada, Moldovada mükafat aldıq. Lakin bu baremdə heç yerdə bir informasiya verilmədi.

- Qısqanlıq var?

- Şübəsiz. Çünkü bu tamaşa onun rəhbərlik etdiyi vaxtda qoyulmayıb. Amma öz rəhbərliyi vaxtında qoyulan tamaşaları beynəlxalq festivallara aparır, heç bir mükafat almadan qayıdışlı gelirlər. İndi görün onların təbliğati necə gedir. "Xəcalət" in

bu insanların ölümüne səbəb burda olan atmosferdir! İnsan hər gün bu qədər əsəbi olarmış?

- İlham Əsgərovla mübahisələri olmuşdum?

- Dəfələrlə. Məşq proseslərində. Elə 2011-ci ildə "Qarabağnamə"nin məşq prosesində insult oldu. Firəngiz Mütləlibovanın yazılmasına baxın. Ona görə deyirəm ki, növbədə mənəm. İlham Əsgərov teatrın qurbanıdır, qardaşım! Bəziləri deyir bu məsələni şırtırımayın. İnsan dünyasını deyib, xalq artisti! Bu adamın 57 yaşı var idi. Bu adamın arzuları var idi. Birçə qız övladı vardı, heç olmasa toyunu görmədi, dünyasını deyidi, getdi. İlham sapsağlam adam idi. İnsult mübahisələrinin, savaşların nəticəsində aldı. İndi bize deyirlər niyə gəlib teatrda oturmursunuz? Mənim işim olmayanda teatra getmirməm. Otturur burda, çayımı içib səhbətimi edirəm.

- Baş məşqiniz olanda?

- Olanda gedirəm. Öks təq-

"Biz adam yeyən, terrorçu deyil"

Nurəddin Mehdiyev: "İsrafil İsrafilov oddan qorxan kimi, kollektivin bir yerə yiğilmasından qorxur"

yecəm", "o, mənim rolumu oynayacaq" kimi məsələlər yoxdur. Direktora bütün səlahiyyətlər verilib. Ölkədə bütün teatrarda baş rejissor var idi, Dram Teatrından başqa. Bütün məsələləri direktor həll edir. Deməli, yaradıcılıq prosesinə de birbaşa rəhbərlik edir. Deyir, mən səni bu tamaşada da görürüm, o birində də...

- Yəni narazılıq rol üstündə yaranır?

- Narazılıq tekce rola görə deyil. Daha çox dezolar yayılır. Əslində o baş verir ki, Akademik Milli Dram Teatrına tamaşacı getirən on uğurlu tamaşaları repertuarından çıxardı.

- Konkretlaşdırıksa...

- Əli Əmirilinin "Məssenat"ini, "Varlı qadın"ını, Mir Cəlal Paşayevin "Dirilən adam"ını, Bəxtiyar Vahabzadənin "Özümüzü kəsən qılinc"ini - hansı ki, Türkünün 35 şəhərində nümayiş olunur.

- Səbəb nədir?

- Səbəbinən ondan soruşmaq lazımdır. Deyir, bu tamaşalar xoşuma gəlmir, mən yeni tamaşalar quracağam. Qur! Hansı ki, o tamaşalar tamaşaçı cəlb edir və teatr pul qazanırdı. "Məssəbat" ayda iki dəfə dolu zalla oynanır. "Dirilən adam" həmçinin...

- Ela isə qazanc gatırın, teatrın imicini qaldıran tamaşaların direktor niyə imtina etməlidir ki?

- İsrafil İsrafilov Akademik Milli Dram Teatrının kollektivini sevmir! Bunu bütün hərəkətləri ilə göstərdi və sübut etdi. Təninan aktyorları, hansı ki, tamaşaçı onlara görə gəldi, onların hamisini ikinci plana keçirdi. "Mən yeni teatr qururam" deyə, başqa teatrın kollektivi etibar etdi.

Dəvət edərlər. Amma əger mənim teatrında Firuz Xudaverdiyev varsa, ora ikinci, üçüncü Firuz getirməyin nə mənəsi var?

- Teatrdan hansı məşhurlar uzaqlaşdırırlar?

- Teatrdan uzaqlaşdırımaq təkcə ştatdan çıxartmaq demək deyil. Səni əger repertuardan kənardan qoyurlarsa, deməli, artırıñ kənardasam.

- Narazıların adlarını çəkə bilərsinizmi?

- Biz narazı deyilik. Biz teatrımızı dağıdan, kollektivi bir-biriñe düşmən edən bir adamın fealiyyətdən narazılıq! Yaradıcılıq işləri göz önünde. Məhz İsrafil İsrafilovun dövründə repertuarı salınan tamaşalar dəvətnaməyə möhtac tamaşalarlardı. Təsəvvür edin, 2013-cü ildə maliyyə göstəricilərinə və tamaşacı sayına görə 100 faizi keçən teatr indi 40 faizin altına düşüb.

Bu, dövlətin teatrıdır, dövlət se-nə pulu ona görə verir ki, sən iş görüb qazanc əldə edəsən.

Men yənə deyirəm, bizim İsrafil İsrafilovun təyinatına etirazımız olmayıb. Amma gəldiyi gün kollektivi təhqir edib və aşa-ğılıyib. Bizsə susmuşaq. Çünkü ayırlıqda görüşüb demişdi ki, filan işləri görmək istəyirəm. Amma sonra gördük ki, bunlar sadəcə sözmüş. 1 il, 2 il dözdük ki, adam gəlib hansısa işləri görəcək. Bu, nə derəcədə doğrudur ki, 15, 20, 30 il teatrda çalışmış insanı "islahat" adı altında kənaraya qoyursan, həm də onun əmək hüququnu pozaraq. Sonra gördülər ki, bütün kollektivi işden çıxartmaq məsələsi alınır, başqa metod secdilər. Başlıklar bizimiz illik müqavilə bağlaşdırmaq. Her il müqavilə bağlaşdırmaq da kollektivi təzyiq altında saxlamağa xidmət edirdi ki, "su-

va, Vəfa Rzayevə, Kazım Abdullayev, Firəngiz Mütləlibova, mənəm, İlham Əsgərov id... Cavanlarımız var, Eldar Qarayev, Elçin, Cümşid, Mətləb Abdullayev, Rövşən Kerimduxtu. Belə aktyorlar arxa planda keçirilir, birinci hissəni dəvətnamə ilə doldurursan, ikinci hissədə baxırsan ki, zalda 20-30 nəfər qalır. Akademik Milli Dram Teatrı niyə bu güne qoyulmalıdır?! Mənim İsrafil İsrafilovla heç bir şəxsi problemim, istəyim yoxdur. Mən bu sənətdə ən yüksək mükafatımı almışam, Xalq artistiyəm, pre-

aktyorlarını Gürcüstanda tamaşalar ayaq üstü alıqlaşdırı. Səhne arxasında bizimlə görüş üçün növbə var idi, bu, gürçü tamaşası, sənətkarları id, boyumuzu qucaqlayırdılar. Səhərisi gün başqa tamaşanı göstəridik - "Lenkeran xanının veziri" tamaşasını. Lakin sonda bir nəfər səhne arxasına keçib bizi təbrik etmedi. Bize deyirdilər ki, siz dünən yüksək seviyyədə tamaşa oynadınız, bunu göstərmək nəyinizə lazımdır?

- Dediğiniz bir dəhə sübut edir ki, narazılıq kifayət qədərdir. Direktor kollektivi yu-

"143 il tarixi olan teatrın daxili atmosferi zəhərlənib, repertuar dağıdılıb"

zəbəb onları şəxşən dinləyibmi?

- O, bizimle metbuat vasitəsilə danışır. Dəfələrlə demmiş ki, qardaş, teatrda problemlər var, gəl yaradıcı heyeti bir yerə yiğ, dərđlərimizi deyək! Bu, oddan qorxan kimi, kollektivin bir yerə yiğilmasından qorxur. "İclas" deyən kimi, "yox, olmaz!" Niyə olmaz, biz adam yeyən, adam ödür-dür deyilik. Bu, onu xoşlaysı ki, bir-bir kabinetinə çağırınsın, tək-tək səhbət eləsin, sonra da çıxıb "üzr istəməye gəlməmiş" deyən. Mənimləmədə iki-üç dəfə görüştü. Biz deyirik, raykom kabinetliyil, biz yaradıcı insanlarıq, gel, bir yerde toplantı edək, problemlərimizdən danişaq. Ancaq texniki işlərlə yiğib barmaq silkələyir. Teatrın ürəyi yaradıcı heyətdir, sən bunularla niyə görüşmürsən? Biz terrorcu deyilik. Amma İsrafil İsrafilovun rəhbərliyi dövründə Azər Mirzəyev kimi aktyor insultdan dünyasını deyişdi. İlham Əsgərov kimi aktyoru itirdi.

- Bu itkilərə görə də direktor günahkarıdır?

- Mən yüzdə-yüz əminəm ki, bu insanların ölümüne səbəb burda olan atmosferdir! İnsan hər gün bu qədər əsəbi olarmış? - İlham Əsgərovla mübahisələri olmuşdum?

dirdə, mənim ordakı qeybətlərə qulaq asmağa vaxtım yoxdur.

- İndi hansı tamaşanı məşq edirsiniz?

- Demek olar ki, yeni heç bir tamaşam yoxdur. Sonuncu tamaşam "21.15 qatarı" olub, Bəhram Osmanov hazırlayıb, bu gün də onun məşqidir. Ayın 27-sində olacaq, buyurun, gəlin.

- Direktor da baxacaq?

- Əlbəttə. Amma ictimai baxış oldu, gəlib təbrik eləmədi. Türkiyədən müellif gəlməmişdi, o, gəlib təbrik elədi, direktorsa yox. Biz məger düşmənlik? Sən mənə düşməncilik edirsin, mən yox. Onuz da biz sənətə gəlməkla itmişik, qazandığımız bir şey yox. Başqa peşənin sahibi olsaq, bəlkə rahat yaşayardıq, ailəmizə bu qədər problemlər yaşatmadıq. Kimin ixtiyarı var ki, aktyora "başını aşağı sal, get, işini gör" desin? Bu, çox alçaq bir ifadədir. Bu, nə deməkdir? Mən müstəqil bir ölkənin vətəndaşıyam. Mənim bayrağım necə dikdirəm, mənim baxışda o cür ucadır. Mən ne qul deyiləm, nə kölə. Sən hansı haqla mənə bele yanaşısan?

- Direktordan 29 nəfər prezidentə şikayət yazmışdır...

- Sizi əmin edirəm, teatrın 99 faizi o fikirə razıdır, amma bəziləri çekirin, qorxur. Amma biz ona məcbur olduq. Məgər dövlət başçısının başqa iş-güçü yoxdur ki, bu işə də müdaxilə etsin? Lakin 5 il bizi eşitmədi bu sahəyə məsul insanlar. Nazirlikdən "hər şey yaxşı olacaq" dedilər, heç nə deyişmedi. Ancaq cənab prezidentə məktub çatandan 1 saat sonra məsələyə reaksiya verildi, həmin gün Azərbaycan Nəmətov teatrə bədi rəhbər və baş rejissor təyin olundu. Artıq bütün səlahiyyətlər onadır. Bəs 5 il ərzində bu sahəyə məsul şəxslər niyə bir addim atmırlar, gərek prezident mədaxilə edəydi..?

(Səslənən ittihamlara bağlı İsrafil İsrafilovun da mövqeyini dərc etməyə hazırlıq)

□ Elşad PASASOV

FOTO: "YM"

"2013-cü ildə maliyyə göstəricilərinə və tamaşacı sayına görə 100 faizi keçən teatr indi 40 faizin altına düş

Qarabağ cins atlarının yetişdiricisi, "Qarabağ cinsli atların Dövlət Damazlıq Kitabı"nın (II cild) redaktoru Yaşar Quluzadə musavat.com saytına müraciət yollayıb. Müraciət prezident İlham Əliyevə ümvanlanıb. Yaşar Quluzadə prezidentin diqqətinə ölkə atçılıq sahəsindəki özbaşınlığı, təsərrüfatlılığı çatdırmağa çalışır. Mövzunun aktuallığını nəzərə alıb həmin müraciəti olduğunu kimi təqdim edirik:

"Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Cənab İlham Əliyevə
Açıq məktub
Çox hörmətli cənab Prezident!

Size mətbuat vasitəsilə müraciət etməyimin səbəbi edəcəyim müraciətin, mənçə, vacibliyindən və şəxsən diqqətinizə çatmasını istədiyimdən irəli gəlir. Belə ki, dəfələrlə Sizin üvanınıza müraciətlər etsem də, cavab başqa instansiyalardan gəlib və heç bir real neticəsi olmayıb.

Mən əlli illik ömrümün iyirmi ilini Qarabağ atlarının yetişdirilməsinə və təbliğine həsr etmişəm. 1993-cü ilde Ağdam rayonu düşmən tərəfindən işğal olunandan və Qarabağ atları da qaćqın taleyi yaşadıqdan sonra, bu atların cinsi tükenib məhv olma təhlükəsi qarşısında qaldı. Bir sıra şəxslər kimi, mən də bu əvəzsiz milli sərvətimizin qorunması işinə başlamaq qərarına gəldim. Bu bizim vətənim və millətimiz qarşısında müqəddəs borcumuz idi. Mənim təsərrüfatımda bu illər ərzində seksen başdan artıq cinsin tələblərinə uyğun, heç bir qarışıqlığı olmayan, təmiz cins Qarabağ atı yetişdirilib. Bu atlardan bir çoxu cinsin en məşhur nümayəndələridir, hazırda fəaliyyət göstərən təsərrüfatların əsas aparıcı ayıqları olmaqla, Qarabağ cinsinin əsas genofondunu təşkil edirlər. Azərbaycan atçılaraın əksəriyyəti bu atları adları ilə tanıylar.

Əslinde Qarabağ və Dilboz cinslərini saxlamalı, qorunmalı və artırmalı olan dövlət təsərrüfatlarında isə vəziyyət təmamilə fərqli oldu. Burada bu cinslərin aşıqları olmadı. Ağstafa Təmizqanlı atlar təsərrüfatı və Şəki Dilboz təsərrüfatı tamamılı məhv oldu, artıq orada cins atlar ümumiyyətə qalmayıb. Qazax rayonundakı Dilboz və Qarabağ atlarını yetişdirmək olan Ağdam atçılıq təsərrüfatlarında isə sözügedən cinslərin tipik xüsusiyyətlərini daşıyan atlar barmaqla sayıla bilər. Kağız üzərində güya onlarla, hətta bəlkə də yüzlərlə ata sahib olan təsərrüfatlarda, müvafiq olaraq Dilboz və Qarabağ cinslərinə az-çox oxşar 10-15 at olsa böyük şeydir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi bu təsərrüfatların idarəciliyini tamamılı itirdiyindən, həmin təsərrüfatlar da milletimiz və dövlətimiz üçün itirildi. Dünya mədəni irlisinin olduqca əhəmiyyətli bir hissəsini təşkil edən, xalqımızın misilsiz milli sərvəti olan, dünyadan en qədim cinslərdən, vətən tarixinin ayrılmaz hissəsi olan Qarabağ və Dilboz cinsli atlarımız faktiki olaraq dövlət qayğısına və diqqətdən kənarda qaldı, real tükənmək və deqra-

Yaşar Quluzadə

düşmüş əməllərindən ruhlanraq, yeni cins yaratmaq sevdasına düdü. Min illər ərzində xalqımızın taleyini bölüşmiş, əvəzsiz milli sərvətimiz olan, dünya mədəni irlisinin çox əhəmiyyətli bir hissəsinə çevrilmiş Qarabağ cinsinin, Dilboz cinsinin inkişaf etdirilməsi əvəzinə, federasiya hədəf və məqsədi bilinməyən yeni cins yaratmaqla məşğul olmağa üstünlük verdi. Əlimizdə olanı qoruya bilmədiyimiz halda, belə çıxır ki, yeni bir cins yaradırıq!

Belə bir vəziyyətdə Sizin Qarabağ atlarının inkişafına dair deklarativ qərarlar deyil, bila-vasite konkret maddi dəstəkə çıxış etməyiniz, Qarabağ atlarının genofondunun saxlanması və artırılması məqsədi ilə iki milyon manat, həmin pula görülmüş işlərin tamamlanması üçün əlavə bir milyon yarım

tışmışdı, sahibindən pulla alınmışdı, adı da "Ağrıdağdır".

Hətta dövlət başçısının aldatmaqdandan belə çəkinməyen, saxtakarlıq edən qurumlar bu sahədə yaranmış acinacaqlı vəziyyəti düzəldə bilərlərmi? Şəxsən buna mənim çox böyük şübhəm var. Sizin ayırdığınız iki milyon manatla hələ ki heç bir iş görülməyib, işlərin tamamlanması üçün ayırdığınız iki milyon yarım

Qarabağ atlarının baxıcılarından prezidentə sensasiyon müraciət

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə və Atçılıq Federasiyasına ağır ittihamlar:
"Qarabağ və Dilboz cinsi təhlükə qarşısında, müdaxiləniz olmasa..."

**"Sizin Ağdama səfəriniz zamanı
qarşınıza çıxartmağa Ağdam Atçılıq
Zavodunda yetişmiş bircə at belə
tapılmadı. Həmin səfər zamanı Size
bağışlanan, guya zavodda yetişmiş
"Şahbulaq" ləqəbli kimi təqdim
olunan at əslində mənim
təsərrüfatında yetişmişdi, sahibindən
pulla alınmışdı, adı da "Ağrıdağ"dır"**

dasiya təhlükəsinə düşər oldu. Hələ nəzərəalsaq ki, bu atlar hamımızın yaralı yeri olan Qarabağın adını daşıyır, mənfur düşmən torpaqlarımız kimi, milli cinslərimizə də sahib çıxmışdır, bütün dünyada çatdırmağa çalışır, bütün dünyada Qarabağ atlarını öz milli cinslə-

ri kimi qələmə verir, vəziyyətinə dərəcədə ciddi olduğu, strateji-siyasi əhəmiyyət kəsdiyi daha da qabarlı gərsənir. Mənçə, atlarımıza belə münasibət milli və dövlət maraqlara qarşı təxribat adlanırdısaq yanılmalarıq.

Nə yaxşı ki, bu atları sevən, onlara həyatını həsr edən, nəyin bahasına olur-olsun xilas etməye çalışan insanlar var idil. Beləliklə, uzun illər ərzində, çox böyük maddi sixıntıllarla, ailədən kəsib atlara sərf etməklə, bir neçə vətənpərvərin səyəri nəticəsində, tipik, qızıl Qarabağ köhlənlərinin bir qismini xilas etmək, hətta bir qədər də arıtmak mümkün oldu.

Azərbaycan Respublikası Atçılıq Federasiyasına Elçin Quliyevin prezident seçilməsi, federasiyada canlanmanın başlaması, cıdır yarışlarının bərpa olunması, Bakı Dövlət Cıdır meydəninin və cıdır yolunun təmiri bu şəraitdə müəyyən qədər ümidişlərin yaranmasına səbəb oldu. Ümid etdi ki, atçılıq idmanında, cıdır yarışlarında üstünlük Qarabağ və Dilboz atlarının verilecək, federasiyanın atçılıq strategiyası milli cinslərimizin üzərində qurulacaq. Lakin əfsus ki, bu ümidişlər də puc oldu, yarınlarda başqa cinslərin mükafat fondu milli cinslərimizdən xeyli artıq təyin olundu, at sahiblərinə ippodromda at saxlamaq üçün təyin olunmuş yer-haqqından azad olunmasını gözlədiyimiz yerde, əksinə, əyləq 20 manatdan 50 manata qədər qaldırıldı, at sahiblərinə ippodroma, öz atlarına baş çəkməkdə maneələr, çətinliklər yaradılmağa başladı, herbi qaydalardan tətbiq olundu. Bu isə milli atçılığın kütləviləşməsinin, at sahiblərinin sayının artmasının qarşısını alan amillərdən biridir. Bu azmiş kimi, federasiya rəhbərliyi əldə olan imkanların Qarabağ və Dilboz cinslərinin inkişafına, təbliğ və təşviqinə həsr etmək əvəzinə, qraf Orlov və marşal Budyonnin tarixə

manat və Dilboz atlarının inkişafı üçün də bir milyon yarım manat pul ayırmığınız 22 il ərzində milli cinslərimizə edilən ilk konkret dəstək oldu və bütün Azərbaycan atçılara ümidi verdi, milli atçılığımızın geləcəyinə inam yaradı. Söyüdən fərmanlarınızda "milli genofondun qorunub artırılması" tapşırığı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusi təhlükə qarşısında olan cins atçılığın qorunub bərpa olunma işinə elmi yanaşmanın, zootexnikanın fundamental tələblərinin diqqət mərkəzinə gəlməsinin göstəricisidir. Buna görə Sizə xüsusi olaraq təşəkkürümüz bildirmək istəyirəm!

Lakin hesab edirəm ki, milli cinslərimizi bu hala salan qurumlar Sizin fərmanlarınızın, maddi-mənəvi dəstəyinizin əhəmiyyətini dərk etmək, qarşıda duran məqsədləre nail olmaq, bu sahədə dövlət siyasetini yürütmək iqtidarındə deyil. Təkcə bir faktı nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində nəinki atçılıq idarəsi və ya heç olmasa şöbəsi, heç bir nəfər belə atçı müləkəssis çalışır. Neinkı milli cinslərimizi, onların əhəmiyyətini, ümumiyyətə, atları və atçılıqla bağlı problemləri azdan-çoxdan taniyan heç kim yoxdur. Belə olmasayı dövlət təsərrüfatında da cinsə uyğun atlar yetişərdi. Görün necə vəziyyətdir ki, Sizin Ağdam rayonuna səfəriniz zamanı qarşınıza çıxartmağa Ağdam Atçılıq Zavodunda yetişmiş bircə at belə tapılmadı. Həmin səfər zamanı Sizə bağışlanan, guya zavodda yetişmiş "Şahbulaq" ləqəbli kimi təqdim olunan at əslində mənim təsərrüfatında ye-

milli sərvətimizdir, bize məxsusdur, xarici dövlətlərdən alına bilməz, yoxdur oralarda. Burada onlara sahib çıxmali olan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi isə onları qoruyub, genofonduna, tipik, elit nümayəndələrinə sahib deyil, ellərindən olmayınen genofondu necə qoruyacaqlar? Bu atların hələ ki əlimizdə olan elitəsi, yəni genofondu az da olsa yalnız şəxsi əllərdə qalıb. Mənçə, Sizin ayırdığınız maddi dəstək milli cinslərimizi biganəlik ucbatından məhv edən deyil, qoruyub saxlayan, onlara dəlicəsinə aşiq olan, təmənnəsiz, maaşsız-mükafatlı illərlə saxlayan şəxsi təsərrüfatlara ayrılısa, daha effektli olardı, onlar bir iş görə bilerdilər, iş görmək üçün tələb olunan genetik materiala da onlar sahibdirlər. Maddi çətinliklərlə cinsə xidmet edənlər Sizin dəstəyinizle daha çox iş görə bilərdilər. Bu sahəni belə bərabər hala salmış qurumlar isə Sizin tapşırığınızı yerinə yetirmək istəyində və iqtidarındə deyillər.

Hörməti cənab Prezident!
Sizə millətimiz və dövlətimiz yolunda atlığınız addımlar, gördüyüünüz işlərde uğurlar arzu edirəm! Ümid edirəm ki hər bir azərbaycanlının iftiخار menbəyi olan, millətimizin və dövlətimizin müqəddəs atrıbutlarından birinə çevrilmiş milli at cinslərimizdən də tarixin sınağından çıxmışına, xilasına yönəlmış fərmanlarınızın, istək və arzularınızın yerinə yetməyinin birlikdə şahidi olacayıq! Yaşasın Azərbaycan!!!

□ Hörməti:
Quluzadə Yaşar
Əlihüseyin oğlu.
9.09.2015.

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiəsi edilməsi

Azərbaycan qoşunları ile erməni işgalçi qüvvələri arasındaki temas xəttində və Ermənistandan sərhəddə herbi durum gərgin olaraq alır. Vəziyyətin kritikliyinə dəlalet edən amillərdən biri də hər iki tərefdən ağır toplardan istifadə edilməsidir. Hələ ki atəşkəsin geniş miqyaslı pozulması halları permanent xarakter almasa da, düşmən tərəfin təxribatları da səngimir.

Reallıq həm də ondan ibarətdir ki, son zamanlar cəbhə xəttində gərginliyin artması, hər iki tərəfin irimiqyaslı telimlərə başlaması müharibənin bərpası ehtimallarını gücləndirib. Belə ehtimallar indi həm Ermənistən, həm Azərbaycan tərəfindən siyasi müşahidəciler səviyyəsində səslənmekdədir.

Sözsüz ki, işgal altındaki Dağlıq Qarabağda sentyabrın 13-də nəzerdə tutulan növbəti qanunsuz "seçki" vəziyyəti bir qədər də ağırlaşdırıcıdır, "oçağa əlavə yağı tökmək" anlamına geləcək. Görünür, bunun fərqində olduğular üçün artıq həmsədr ölkələr, nüfuzlu beynəlxalq teşkilatlar öz mövqelərini tələm-tələsik ortaya qoyub, "seçkiləri" legitim saymadıqlarını bəyan ediblər.

ABŞ da məsələyə mövqə bildirib. Belə ki, dünən Dövlət Departamentinin rəsmi nümayəndəsi Con Kirbi jurnalistlərlə görüşdə Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı bəyanatla çıxış edib. Musa-

vat.com-un xəberinə görə, departament rəsmisi separatçı bölgədə sentyabrın 13-də nəzerdə tutulan qanunsuz seçimlərə münasibət açıqlayarkən deyib: "ABŞ konfliktin geniş miqyaslı həlli çərçivəsində Dağlıq Qarabağ əhalisinin öz gələcəyini müəyyən eleməsində rolunu tənqidi. Ancaq Birleşmiş Ştatlar Dağlıq Qarabağı suveren müstəqil dövlət kimi tanımadığı üçün "13 sentyabr seçimləri" adlandırılınca seçimlərin regionun hüquqi statusuna təsir etdiyini qəbil eləmir".

Yada salaq ki, ABŞ Dağlıq Qarabağda bu ilin mayında keçirilmiş saxta "parlament seçimləri" ilə bağlı da analoji, faktiki ikibaşlı bir mövqə ortaya qoymuşdu. İstənilən halda qondarma seçimlərin tanınmamağı artıq dəqiqdır. Əfsus ki, artıq üçüncü on illiye adlamış münaqişənin ədaləti və həmşəlik həlli üçün saxta seçimləri tanımamaq kifayət deyil. Bundan ötürü ilk növbədə konflikti, onun iştirakçılarını - təcavüze məruz qalanı və təcavüzkarı öz adı ilə çağırmaq, onlara öz

Qarabağ

məsələdə ciddi bazarlaşmaya, sövdələşməyə getmək istəyir: "Rusiyadan 200 milyon dollar kredit və əlavə kömək vədləri alması onu göstərir ki, yalandan da olsa, keçirdikləri telimlərin əsas məqsədi heç də müharibə olacağı təqdirdə Azərbaycana qarşılıq verə biləcəkləri anlamına gelmir. Hazırda Putinin Dağlıq Qarabağ probleminin hellinə dair yeni bir variant təklifində 7 rayonun geri qaytarılması başlıca yer tutur. Bu məqsədə də "biz heç nəyə razılıq verməmişik və döyüşə hazırlıq" mesajları verilir. Sərkisyan çox

Qarabağda yeni müharibə təhlükəsi

Amerikani da hərəkətə keçirdi

Ağ Ev temas xətti boyu topların işə düşməsindən narahatdır, ancaq eyni zamanda separatçı bölgədə "seçkilərlə" bağlı ikili və prinsipsiz mövqə sərgiləyir; politoloq: "Hər şey Azərbaycanın xeyrinə inkişaf edir..."

adlarına müvafiq şəkildə də münasibət bəsləmək gərəkdir - ən azından, Ukrayna (Donbas, Krim) timsalındakı kimi.

Belə ədalətli, principial yanaşma ləngidikcə heç şübhəsiz, müharibə ehtimalı da aradan qalxmayacaq. Çünkü Azərbaycan heç vaxt işğalın neticələri ilə barışmayıacaq. Temas xəttindəki son eskala-siyanın mühüm səbəblərinən biri də məhz elə budur.

Yeri gəlmışkən, Dövlət Departamentiñin rəsmisi Kirbi temas xəttindəki son durumla da bağlı açıqlama yararaq Birleşmiş Ştatların narahatlığını dile getirib. Sitat: "Ermənistən və Azərbaycan qüvvələrinin beynəlxalq sərhəd boyunca minaataşlarından, digər ağır artilleriyadan istifadə etməsi, nəticədə dinc sakinlərin ölümü və kendilərə ziyan dəyməsi barədə etibarlı məlumatlar almışq. Münaqişənin kəskinleşməsindən dərin narahatlıq hissi keçiririk, dinc sakinləri hədəfə alan istənilən hərbi hərəkəti pişləyirik. Belə zorakılığa dərhal son qoymağə, gərginliyin azaldılmasına və dinc sakinlər arasında itki-dən qətiyyətlə qaçılmasına çağırırıq".

"Biz Ermənistən və Azərbaycan prezidentlərinə ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri ilə yaxından işləyərək Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin danışçıları yolu ilə həlli üçün öhdəliklər götürdüklərini xatırladırıq" - əlavə edib departament yetkilisi.

Yeni müharibə saridan nigaranlılıq həmçinin amerikalı vasitəçi Ceyms Uorlik

orijinal formada bəyan edib.

Özünün twitter səhifəsində o, Qarabağ münaqişəsinin həll perspektivi ilə bağlı yazıb: "Məsələ ondadır ki, Azərbaycan və Ermənistən öz cəsarəti Avraam Lincolnu varmı? Avraam Lincoln (ABŞ-in 16-ci prezidenti-red.) siyasetdən yuxarı qalxaraq və tariximizdə yeni səhifə açaraq, bizi müharibədən sülhə getirdi. Azərbaycan və Ermənistən öz Avraam Lincolnu varmı ki, barışq və sülhə getirsən? Region xalqları dinc yanaşı, təhlükəsizlikdə və rifahda yaşa-maşa hazırladı".

İş də ondadır ki, Qarabağ məsəlesi o məsələdən deyil ki, onun yoluna qoyulmasında linkolnlar lazımlı olsun. Problemin həlli üçün linkolnlar gərək deyil, beynəlxalq hüquq normalarını, BMT Təhlükəsizlik Şurasının, digər mötəbər beynəlxalq teşkilatların Qarabağa dair qətnamə-

lərini yerinə yetirmək kifayətdir.

Bundan ötürü də yalnız ermənilərə bir Linkoln lazımdır ki, onların başına ağıl qoysun, işğalçılığın erməni xalqlını ha-ra apardığını ona anlatınsın...

Hələksə, Azərbaycan istənilən vasitə ilə öz ərazilərini geri qaytarmaq hüququnu əlinde saxlayır. Bu yondə təbii ki, ən böyük imkanlar Rusiya-nın əlinde dir. Rusiya isə...

"Rusiya Dağlıq Qarabağ məsəlesi istiqamətində vasi-təcili missiyasını gücləndirib. Hazırda bu fonda belə məlumatlar sızmışdır ki, Moskva yeddi rayonun Azərbaycana qaytarılması üçün İrəvana təzyiqlər göstərədə, İrəvanın müqavimətini sonadək sindira bilməyib". Bu sözləri axar.az-a açıqlama-sında politoloq Qabil Hüseynli deyib.

Sabiq dövlət müşaviri qeyd edib ki, görünür, İrəvan

yaxşı başa düşür ki, bir təref-dən ölkəsi ağır vəziyyətdədir, digər tərefdən isə Dağlıq Qarabağla bağlı danışçılar Bakı və Moskva arasında daha da intensivdir. Ancaq Rusyanın öz forpostunu Moskvaya də-vət edərək müəyyən təlimat-lar verməsi Sərkisyanı sevin-dirmək əvezinə, pis vəziyyət-de qoypub. Çünkü onun haki-miyətini uzatmağa çalışdı-ğu arxada qalacaq".

Q. Hüseynli hazırda pro-seslərin Azərbaycanın xeyri-ne inkişaf etdirini bildirib: "Dağlıq Qarabağ fonunda mübarizə həm diplomatik stə-raya daxil olub, həm də döyüş fazasına keçib. Hazırda və-ziyət elədir ki, ermənilərin əlindeki bütün imkanlar ya-vaş-yavaş sona çatır. Aydın-dir ki, sonadək müqavimət göstərə bilməyəcəklər. Hər şey sürətlə xeyrimizə inkişaf edir. Cəbhədə gərginliyin artması ermənilərin son mü-qavimət çırıntılarıdır".

Ermənistən Azərbaycanın Rusiyadan silah almasından narahatdır

Edvard Nalbandyan: "Bu, bizim ürəyimizcə deyil..."

"Əlbətə ki, Azərbaycanın Rusiyadan silah alması Ermənistən ürəyinçə deyil. Lakin yəqin ki, bu biznes, ticarət məsələləridir". Bunu "BBC"yə müsahibəsində Ermənistən xarici işlər naziri Edvard Nalbandyan deyib.

Ölkəsinin də Rusiyadan silah aldığıni deyən nazir Moskvanın Azərbaycana və digər ölkələrə silah satmasına təccübü olmadığını söyləyib. "Çünki Rusya silah istehsalçısıdır. Bu ölkə silah bazارında fəaldır", - deyə o vurğulayıb.

Ermenistan-Rusya münasibələrinin müttəfiqlik səviyyəsində olduğunu deyən Ermənistən XİN başçısı əlavə edib ki, onları müttəfiq adlandırmağı özü bir çox mətbəblərdən xəber verir.

YDM-lərdə sürücüləri belə soyurlar

Neqativ hallarla qarşılaşan sürücülər 963 qaynar xəttinə zəng vuraraq şikayət edə bilərlər

Bakıda yanacaqdoldurma məntəqələri (YDM) öz müştərilərini aldadır. Bu barədə anspress-e sürücülər məlumat veriblər. Sürücü Nicat Məmmədov deyir ki, dünən yanacaqdoldurma məntəqələrinin birindən 4 manatlıq benzin doldurub.

Lakin avtomobil 2 kilometr hərəket etdiğden sonra benzinin az olmasını göstərən qırmızı işq yenidən yanmaya başlayıb. «Mən yanacaqdoldurma məntəqəsinə girəndə də maşının çənində az da olsa benzin vardi. Bu birinci hal deyil. Bundan qabaq da bir neçə dəfə oxşar hallarla qarşılaşmışam. Lakin hara müraciət edəcəyimi bilmədiyimə görə bununla barışmalı olmuşam», - deyə N. Məmmədov deyib.

Nicat Məmmədov kimi yanacaqdoldurma aparatlardan şikayət edən sürücülərimizin sayı kifayət qədədir.

Abbas Həsənov adlı sürücü də yanacaqdoldurma məntəqələrinin verilən pul müqabılində az yanacaqla təmin etdiyini, həmçinin yanacağın keyfiyyətsiz olduğunu bildirdi.

Onun sözlerine görə, yanacaqdoldurma məntəqələrinin saygacında yanacağın litrine dair görünən rəqəmlər gedilən yolla üst-üstə düşmür. «Mənim avtomobilim 100 kilometr məsafəyə 7 litr yanacaq sərf edir. Bəzi vaxtlar yanacaq çəninə 60

litr (tam) yanacaq vurdururam və bu yanacaqla 800 kilometr məsafə qət edirəm. Ancaq bəzi hallarda isə heç 600 kilometr məsafə belə gəde bilmirəm. Bəzi məntəqələrdə sürücüləri daha çox aldadırlar.» - deyə sürücü əlavə etdi.

Sürücülər həmçinin yanacaq vurulan "tapança"larda 3 sürət növü olduğunu, onlardan yalnız birinci sürət növündə benzinin normal halda yüksəldiyini, qalan sürət növindrənbenzinin dərəcədən yüksək və qazın insanların addadılmasına səbəb olduğunu da əlavə etdilər.

YDM-in nəzarətçiləri ve işçiləri isə sürücülərin dedikdəri ilə razılaşdırıb.

Onlar iddia edirlər ki,

aparatlardan Almaniyadan

gətirilir və müdaxilə edil-

məsi mümkün deyil. «Biz

yanacağı avtomatik sis-

tem vasitəsilə doldururur.

Kişilər!!! Axırıncı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Siz nə Azərbaycanda, nə de xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətə və tam müalicəsinə d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçiləməsi
- * Prostat adenomasi (vəzida düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçiləməsi
- * Qasıl-xayalıqla sizilti, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçiləməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələr)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkisafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gece ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmek saat 11.00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

daqqılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan işbazlara qarşı tətbiq olunan cərimələr artırılmalıdır. Eyni zamanda vətəndaşa təzminat ödənməlidir.

Standartlaşdırma, Metropologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin (SMPDK) metbuat xidmətinin rəhbəri Fazıl Talibli isə sürücülərin şikayətləri ilə razılaşdırıb. Onun sözlerine görə, son dövrlər sürücülərin aldadılması hallarının sayı azalıb. «Yanacaqdoldurma məntəqələrinə nəzarəti komitenin tərkibində fəaliyyət göstərən texniki tənzimləmə və standartlaşdırma üzrə dövlət nezareti xidməti həyata keçirir. Hemin qurumda ilə iki dəfə məntəqələrə baxış keçirir və neqativ hallar olduğu təqdirdə aradan qaldırıb» - deyə xidmət rəhbəri bildirdi.

Onun sözlerinə görə, neqativ hallara daha çox regionlarda rast gəlmək mümkündür. «Regionlarda bəzi YDM aparatlari köhnədir. Ona görə də az yanacaq yüklenməsindən söhbət gəde bilməz. Daha çox 3-cü sürət növü ilə avtomobile yanacaq doldurmağıza razıyam. Buna da səbəb müştəri sıxlığının çox olması və həmin müştəriləri tez bir zamananda yola salmaq istəyimizdir. Lakin 1-ci "skoros"la vurmağımızı istəyənlərin də istəyini yerinə yetiririk. Camaatin birinci sürəti istəməsi isə yanacağın sürətə getməsi və aldadılmaları ilə bağlı deyil. Yanacaq çəninin içinde xüsusi bir aparat var. 3-cü sürətə vuranda həmin aparat zədələnir», - deyə məntəqə nəzarətçiləri dedi.

Mütəxəssislər isə sürücülər kimi məntəqə sahiblərini günahlandırıb. Avto ekspert Azər Allahverənov deyir ki, YDM işçilərinin 3 növ sürət qutusu adlandırdığı sistem özü də düzgün işləmir. Hansı sürətə keçirirlərsə eyni təzyiqlə benzин vururlar.

Azərbaycanda 1.3 milyon maşın var və onların hər birinin sürüşünün yolu da bu məntəqələrdən keçir. Bu qədər insanın aldadılması yolverilməzdər», - deyə mütəxəssis bildirib. Ekspert beş neqativ hallarla üzəşən sürücüləri məhkəməye və müvafiq qurumların qaynar xəttinə müraciət etməyə çağırırdı. Onun sözlərinə görə, finl-

Elan

Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birləşdə, çox ucuz qiymətə (15000 AZN) təcili satılır.

Tel: 070 335 90 15

Babasıl xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almanmanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparati ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlanmış həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gəzələmdən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan

Buzovna dairesində, Daxili Qoşunların yanında 7 sot torpaq satılır. Sotu 7500 AZN. Əlaqə telefonu: (050) 343-59-72

Irşad nar

Zəng həm müəllim, həm də tələbə üçündür

"Nar" müəllim və tələbələr üçün xüsusi kampaniyani davam etdirir

“Irşad Electronics” dükanlarından telefon alanlar 9 aylıq faizsiz kredit əldə edə biləcək və “Nar” operatorundan bonuslar qazanacaqlar

Gəlin birlikdə böyüyək

Yeni dərs mövsümünün başlanması ilə əlaqədar, “Nar” təhsil işçiləri, müəllim və tələbələri sevindirməkde davam edir. Bu məqsədlə, öz tərəfdəsi olan “Irşad Electronics” mağazalar şəbəkəsi ilə birləşdə daha bir ilke imza atan “Nar”, tamamilə yeni bir kampanyaya start verdi. Bələ ki, cari ilin sentyabr ayının sonunadək “Irşad Electronics” dükanlarında istenilen telefonu 9 aylıq faizsiz kreditlə əldə etmək mümkün olacaq. Üstəlik, bu mağazaların telefon almış hər bir kas “Nar” mobil operatorundan xüsusi bonuslar qazanacaq.

Qeyd edək ki, göstərilən tarixdə bu dükanlarda dəyəri 500 AZN-dən yüksək olmayan istenilen telefonu ilkin ödənişiz də əldə etmək mümkündür. Yeni telefonlarla bərabər, müştərilər həmçinin hədiyyə olaraq “Nar” operatorundan nömrə, 250 AZN dəyərində danışq və 1,5 GB internet trafiki alacaqlar.

Bank Sumqayıt sakininin evini zorla əlindən aldı

Dələduzluğun qurbanı olan qadın intihara cəhd etdi

Xeberle.com-un məlumatına görə, sentyabrın 11-də Sumqayıt şəhər 4-cü məhəllə, 18/15 sayılı binanın, mənzil 8-in sakini Almara Qəşədərova iki azyaşlı uşağı ilə birləşdə intihara cəhd edib. Hadisə

sehər saatlarında vətəndaşın icra şöbəsi tərəfindən mənzildən çıxarılması ilə başlayıb. Bu zaman Almara Qəşədərova əlinə biçaq alaraq blokun qarşısını kəsib və icra məmurlarının içəri daxil olmasına icazə verməyib.

O, iki uşağı ilə birlikdə intihar edəcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq edib. Olay zamanı qarşidurma yaranıb. A. Qəşədərova və azyaşlı qızı huşunu itirib, əraziyə təcili tibbi yardım maşını gəlib. Onu sakitleşdirməyə çalışılar da buna nail ola bilməyiblər. İş o yere çatıb ki, A. Qəşədərovanın özünü yandırmasından ehtiyatlanan icra məmurları əraziyə yanğınsöndürən maşın da çağırıblar. Emosiyalarına hakim olə bilməyib. A. Qəşədərova blokdan çıxaraq avtomobil yoluna doğru qaçaraq özünü avtomobilin altına atıb. Xoşbəxtlikdən icra məmurları bunun qarşısını ala biliblər. Amma sonda icra məmurlarının eve daxil olmasına mümkün olub. A. Qəşədərovanı əmlakı küçəyə çıxarılib.

A. Qəşədərova övladları ilə birgə Sumqayıt Şəhər Polis İdarəsinin Post Patrul Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən sakitləşdirilib.

Qeyd edək ki, Abdullayeva Şəlalə Yaqub qızı “Rabitəbank” ASC-dən 2008-ci ilde götürdüyü kreditin təminatı kimi Almara Qəşədərovanın mülkiyyətində olan Sumqayıt şəhəri, 4-cü məhəllə, ev 18/15, mənzil 8-i ipoteka ilə yüklü edib. Bundan vətəndaşın xəbəri olmayıb və dələdəz əməllərinə görə Şəlalə Abdullayevaya bərəsində cinayət işi açılıb və A. Qəşədərova rəsmən zərər çəkmiş qismində tanınıb. 2/105/53/2011 sayılı icra vərəqinə əsasən məhkəmə qərarı icraya yönəlmış, həmin mənzil hərracda satılaraq bank tərəfindən alınıb.

“Rabitəbank” ASC həmin mənzili alqı-satqı müqaviləsi ilə Məmmədova Nailə Rüstəm qızına satılıb və sonuncunun mənzilə mülkiyyət hüququnu qeydiyyatla alınıb. Mənzilin yeni mülkiyyətçisi mənzildən çıxarılma tələbinə dair məhkəmədə iddia qaldırıb və erizəsi təmin edilərək icra sənədi üzrə icraata başlanılib. Bu erəfədə ona vurduğu maddi ziyan göre Şəlalə Abdullayevaya qarşı məhkəmədə iddia qaldırılıb və tələb təmin edilib, 43530 manat pulun cavabdehən alınaraq ona verilməsi qət edilib.

Rayon qeydiyyatında olan minik avtomobilərinin gündüz saatlarında Bakıya buraxılmaması ilə bağlı qayda şəhərin conub və şimalında duracaqlar istifadəyə veriləndən sonra tam qüvvəyə minəcək, bu avtomobilər sentyabrın 15-dən Bakıya buraxılmayacaq.

Bu barədə baş nazirin müavini Abid Şərifov bildirib. A.Şərifovun məlum açıqlamasından sonra qadağanın detalları ve yarada biləcəyi fəsadlar müzakirə olunur.

Önce qısa xatırlatma. A.Şərifov deyib ki, bəzi ekspertlər rayonlardan minik avtomobilərinin Bakıya yalnız axşam saatlarında gəlməsi ilə bağlı təklifi bəyənmirlər: "Amma bunun iqtisadi tərəfəne baxmaq lazımdı. Tutaq ki, köhne "Jiquli" minik avtomobili ilə Bakıya gəlirik. Nə kondisiyoneri var, filan qədər benzin işlədir, amortizatordan isə dənmişiləri deyil. Yayın istisnədə otururuq bu maşına, 3-4 uşaqla 4-5 saata Bakıya gəlirik. Halbuki o insanlar avtobuslu paytaxta gəlsələr, bu qədər xərcə, əziyyətə düşməzlər. Avtobusla Bakıya gəlmək 2 dəfə ucuz başa gelir. İkincisi, təhlükəsizlik en önemli məsələdir. Əhalisi Azərbaycanla müqayisə olunacaq istenilən Avropa ölkəsinə, yaxud elə İsraili götürək. İsraildə 1 ildə avtomobil qəzasında 190-200 nəfər həyatını itirir, Azərbaycanda 1300 nəfər yol qəzalarının qurbanı olur, İsraille müqayisədə 4 dəfə çox da insan isə xəsarət alır. Təəssüf ki, heç birimiz bunu düşünmürük. İnsan sağlamlığı hər şeydən önemlidir".

Yük avtomobilərinin axşam saatlarında paytaxta daxil olması bərdə tələbə toxunan A. Şərifov qeyd edib ki, Bakıda yaşayışların 10 dəqiqəlik yolu 1 saatda qət etməsi ciddi narahatlıq doğurur: "Bakıda 3,5 milyon insan yaşayır, bəziləri evindən işə 10 dəqiqəlik yolu 1 saatda gedir. Təcili yardım maşınlarının hərəketi də mümkün olmur. Biz də deyirik ki, yük avtomobiləri Bakıya axşam saatlarında gəlsin. Axşam yolla hərəkət etməyin təhlükeli olduğunu deyirlər. Burada xətalı ne var? Mən burada problem görmürəm".

Rayonlardan gələn, xəstə insanların olduğu minik avtomobilərinə gəlincə, A. Şərifov bildirib ki, yol polislərinə tapşırıq verilib ki, xəstə insanların olduğu minik avtomobilərinin Bakıya buraxılmasında heç bir problem olmasın: "Bu sahədə heç bir problem ola bilməz. Sadəcə, ilk növbədə insanların sağlamlığını düşünməliyik. Bütün gün yollardakı problemlərdən danışırıq. Kim deyir ki, paytaxta giriş bağlıdır? Bu, səhv düşüncədir. Kim isteyir, minik avtomobili ilə axşam, ya da avtobusla gündüz gəlsin. Ya da minik avtomobilini şəhərin cənub, yaxud şimal çıxışında duracaqdə qoyub, şəhərə avtobusla, metro, taksi ilə gündüz gəlsin. Bununla bağlı 3 duracaq olacaq, bu duracaqlardan 2-si sentyabrın 15-dək istifadəyə veriləcək. Bu duracaqda tam şərait var, dura-

caqlar pulsuz fəaliyyət göstərəcək. Avtobusla şəhərə gələnlər, işlərini görüb, geri qayıtsınlar. Bunun nəyi pisdir? Kimse mənə izah edə bilərmi ki, biz kimisə narahat edirik? Sadəcə, insanların təhlükəsizliyini, rahatlığı barədə dütşünürük".

Nyu-Yorkun mərkəzində - Manhattendə tətbiq olunmağa başlayıb (*minik avtomobiləri üçün 10, yüksək avtomobiləri üçün 20 dollar*) və müsbət nəticələr verib. Amerikalı neqliyat mütəxəssisi Edmon Klark hesab edir ki, tixacda qalan sürücü təkcə vaxtını yox, pu-

caq: "İndiki bahalıq, böhran, işsizlik vaxtı insanların həyecanlı, gərgin vəziyyətində bunu da icad edib, seçki dövründə ortaya qoymaq anlaşılan deyil. Biz buna ciddi etiraz edəcəyik. İnsanlarımıza bu cür münasibət qəbul olunan deyil. İnsanlar maşınıni minib Ankaraya, Tifli-

Rayon maşınları Bakıya buraxılmasa....

Dünyada bu qadağanın analogu yoxdur, hökumət isə israr edir

A. Şərifov rayon qeydiyyatında olan minik avtomobilərinin gündüz saatlarında Bakıya buraxılmaması ilə bağlı tələbin sentyabrın 15-dən, duracaqlar istifadəyə veriləndən sonra tam qüvvəyə minəcəyini de nəzərə çatdırıb.

Paytaxtlara pullu giriş var, amma qadağa...

Əməkdaşımız dünya ölkələrinin təcrübəsində belə bir halın olub-olmaması ilə bağlı maraqlansa da, ortaya müvafiq nümunə çıxmışdır. Amma məlum olub ki, bəzi paytaxt

lunu da itirir. Belə ki, Avropana hər sürücü tixaca görə orta hesabla ilə 1000 dollarını itirir. Bundan başqa, tixac həm de havanın daha çox şirkənməsi deməkdir. Tixac vaxtla atmosfer adı vaxtlarda olduğundan 4.5 dəfə artıq zəhərlili maddələrlər "zənginləşir".

Azərbaycanla bağlı hesablamaşılarda da vəziyyət o qədər yaxşı deyil. Məsələn, vaxtile 100 km yol üçün 5 mənətiqələrbenzin istifadə olunurdusa, indi bu pula 70-80 km yol gedilir.

se, Moskvaya gedə bilir, Bakıya gələ bilmir? Bunun xəstəsi var, təhsil alanı var. İnsanların bezi işləri, təxirəsalınmaz planları var ki, onlar iş saatlarında həyata keçən məsələlərdir. Bunun həyata keçirilməsi üçün də şəhərə girişi qadağan etmək ciddi maneədir. İndiki iqtidarin əvəzinə onun qayğısını çıkmırəm. Amma məttələ qalıram, bu cür mənətiqələr qərarlarından. Onsuz da bu, baş tutan deyil. Nə qədər gec deyil bu qərəri ləğv etmək lazımdır".

P. Hüseyin dedi ki, bəzən "rayon maşınları Bakıya buraxılmayaçaq" cümləsi yanlış anlaşılır. Müsahibim Sumqayıt, Gence, Şirvan... kimi iri şəhərlərin də bu kateqoriyaya aid olduğunu xatırlatdı: "Yenə də deyirəm ki, bunun tətbiq olunması mümkün deyil. Bunu müzakirə etdik. Bu, olduqca dəhşətli narazılıq enerjisi yaradacaq. Son dövrler vətəndaşların hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarına fiziki müdaxiləsi də bu narazlığın əlamətlərindən biridir. Bunun ciddi fəsadları olacaq.

Yerlərdə insanlarınla ünsiyətdə oluruq. Yerlərdə bunu

Pənah Hüseyin: "Yerlərdə belə rəy var ki, bu, hakimiyyətə qarşı ciddi təxribatdır və xaricdə hazırlanır"

şəhərlərinə daxil olmaya qadağa qoyma da, bunun üçün ödəniş etmək lazımdır.

Belə ki, şəhərin mərkəzi hissəsinə daxil olmaq pulludur. Nyu-York, London, Paris, Roma kimi meqapolislərde bu qayda tətbiq edilir. Roma bu sırada birincidir, burada bu metod 1994-cü ildən tətbiq olunur. Pullu zonalara girən və daxil olma haqqını (10 dollar) ödəməyən sürücü on dəfə çox (100 dollar) cərimə verməli olur.

Londonda bu sistem 2007-ci ildən tətbiq olunur. Şəhər rəsmilərinin açıqlamasına görə, bu, şəhərin mərkəzində maşınların sayını 15-20 faiz azaltmağa imkan verib.

2007-ci ildən etibarən bu qayda Amerikada ilk dəfə

Ekspertlərin hesablamasına görə, Bakı yollarında hər gün 40-50 min maşın hərəkət edir və tixadala qalan avtomobil gün ərzində kifayət qədər çox benzin işlədir. Türkizdə isə hər gün tixacda qalan maşın 2-4 litrdən artıq benzin işlətməli olur.

Pənah Hüseyin: "Bu, əlavə korrupsiya yaradır"

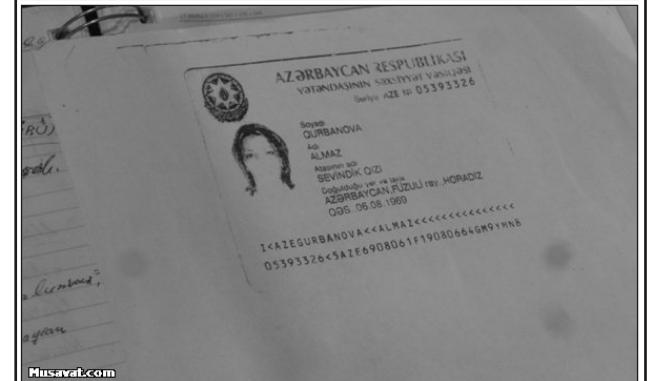
Sabiq baş nazir Pənah Hüseyin isə hesab edir ki, hətta böyük bir kollektiv oturub müzakirə aparsayıd, hakimiyyətə bundan böyük narazılıq yaradacaq təklif düşüne bilməzd. Müsahibimizin fikrincə, bu, qeyri-paytaxt sakinlərində ciddi narazılıq yaradacaq bir təklifdir. Üstəlik, bunun nəqliyyatdakı tixac probleminə 0-dan yuxarı da təsiri olmayı-

indiki hakimiyyətə qarşı ciddi təxribat kimi qəbul edənlər də var. Hətta bunu indiki hakimiyyətə qarşı hazırlanmış xüsusi plan da adlandırılaraq.

Xaricdə hazırlanıldığı da iddia olunur".

P. Hüseyin xatırlatdı ki, Avropa Oyunları zamanı bu qadağaya müəyyən qədər dözümlü münasibət oldu. Buna səbəb qadağanın müvəqqəti olması, böyük idman tədbiri ilə bağlı həyata keçirilməsi idi: "Daha sonra bunu 10 gün də uzatıldılar. Amma sonradan ona əməl edən olmadı. İndi deyirler ki, xəstəsi olan paytaxta buraxılacaq. Bunu necə, hansı formada yoxlamaq mümkün olacaq? Dediym ki, mi, bu, əlavə korrupsiya yaradır".

□ Sevinc TELMANQIZI

23 min manatlıq dələduzluq...

Gülnaz Səttarova: "Məni döyüb, təhdid etdilər ki, şikayətimi geri götürürüm"

Bəki şəhər sakini Gülnaz Səttarova Almas Qurbanova adlı bir qadın tərəfindən aldadılmışından və 23 min manat pul vəsaitinin həmin şəxs tərəfindən mənimləşməsindən şikayəcidir.

Məhkəmələrdə probleminin həllinə nail ola bilmədiyini deyən Gülnaz Səttarova "Yeni Müsavat" a üz tutmaqla məsələni ictimaləsdirdirmək istəyir.

Şikayətçi deyir ki, Qurbanova Almas Veli qızı 2014-cü iləndən 23 min manat pul alıb. O zaman G. Səttarova "Xalqlar Dostluğu" ticaret mərkəzində satışla məşğul olmuş. Almas Qurbanova onunla birgə işləyəcəkləri təqdisdə biznesini genişləndirmə söz verib və 23 min manata qadın geyimləri alıb gətirəcəyinə vər verib. Gülnaz Səttarova "Xalqlar Dostluğu" ticaret mərkəzində öz yerinin bir hissəsini ona verib, birgə işləmək qərarına gəliblər. Qohumlarından, yaxınlarından borc pul təpib Almas Qurbanovaya verib, lakin bir müddət keçidkən sonra G. Səttarova aldadıldılarını bilib.

Şikayətçi başına gələnləri belə danışır: "2014-cü ilin may ayından noyabr ayına kimi Almas Qurbanovaya hissə-hissə ümumilikdə 23 min manat verdim. Almas Qurbanovanın oğlu na isə ayrı-ayrılıqla müxtəlif vaxtlarda 2500 manat və 1400 manat vermişim. 19700 manat isə Almas Qurbanovaya verdim. Məni inandırmış üçün qızıl və 100 sot-a yaxın torpaq sənəti girov qoymuşdu. Mən dedi ki, narahat olma, sənin pulunu mənimləmərəm. Oğlu Şaiq Qurbanov Suraxanıda polis əməkdaşı işləyir. Gəlib mənimlə də görüşdü. Dedi ki, sənin pulunu verəcəyik, işimiz alınır, ona göre də qalıb. Füzuli rayonunda evim var, onu satmağa gedirəm. Məndə olan qızıları, torpaqların sənədlərini də aldı. Dedi ki, lombardda aparım satım, sənin pulunu verim. Mən də inandım, qızıları verdim".

Şikayətçi deyir ki, Almas Qurbanovun dələduz olması ağlına gelməzdi: "Almas Qurbanova məni inandırmış üçün öz evinə apardı, ailəsi ilə tanış elədi. Oğlu Şaiq Qurbanov mənə dedi ki, narahat olma, özüm 2000 manat maaş alıram. Anam vera bilməsə, sənin borcunu özüm qaytaracağam. Əger biz dələduz olsaq min manat pul alıb qaçıraq, sənə evimizi göstərmərik. Malların gəlisi ndə bir az problemlər yaranıb, ancaq borcundan narahat olma".

G. Səttarova məhkəməyə müraciət etdiyi və A. Qurbanovanın həbs edildiyini deyir: "2015-ci ilin iyun ayında polisə müraciət etdim və 178.3-cü maddə ilə dələduzluq etdiyinə görə Almas Qurbanovu həbs etdilər. Bu zaman Valide Dəmirova adlı şəxs mənə zəng elədi və niyə şikayət etdiyimi dedi. Mən dedi ki, gərək polisə şikayət etməzdin. Mənə yaxınlaşardın, mən onların başçısım, sənin pulunu alıb verərdim. Bu söhbətlərden sonra Almas Qurbanovanın adamları gecə zorla evinə soxuldular. Evdə heç kim yox idi. 3 nəfər içəri girdilər, məni döydüler, ellərimi bağladılar. Mənə dedilər ki, Apelyasiya Məhkəməsində şikayətimi geri götür, eks halda, səni, oğlunu, həyat yoldaşını öldürəcəyik. Heç kimə bu haqda heç nə deyəm. Səhəri gün məhkəmədə Almas Qurbanovanın həbsini istəmədiyi, lakin 23 min manat vəsaiti geri vermesini tələb etdim. Almas Qurbanova azadlığı çıxandan sonra yenə də pulumu tələb etdim. Lakin A. Qurbanova indi mənim tələbimə məhəl qoymur. Məhkəmələrə pul verdiyini deyir. Mən deyir ki, sənin ucbatından məhkəmələrə nə qədər pul tökmüşəm, get, pulunu məhkəmələrdən al".

Şikayətçi Almas Qurbanovanın onunla yanaşı, 18 nəfəri də aldatdığını və müxtəlif yollarla pullarını mənimləşdirdiyini deyir.

G. Səfərova problemini mətbuatda işıqlandırmaqla məsələye aidiyəti qurumları diqqətini cəlb etməyə çalışdığını deyir.

Qarşı tərəfin də mövqeyini öyrənmək üçün yazıda adıçıklən Almas Qurbanova ilə əlaqə saxlaşdıq. A. Qurbanova məhkəmənin lazımlı olan qərəri verdiyini deyərek danışmaqdən imtina etdi.

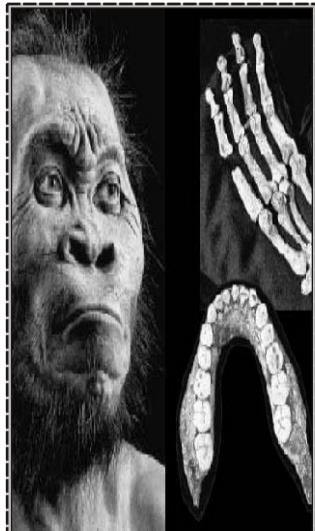
□ M.MƏCIDLİ

ÜSAVAT

Son səhifə

N 202 (6230) 12 sentyabr 2015

İnsanın yeni əcdadı kəşf edilib

Afrikadakı bir mağarada daha əvvəl varlığı olmayan insana bənzər bir növün qalıqları tapılıb. Yeni insan növünə alımlar "Homo Naledi" adını veriblər.

Johannesburg şəhəri yaxınlığında mağaradan 15 fərqli bədənə aid 1500 mumiyalanmış skelet tapılıb. Vitvatersrand Universitetində araştırma aparan professor Lee Berger "Size insanın atasının yeni növünü tanıtdıgım üçün özümü xoşbəxt hiss edirəm" deyib. İnsan tarixinin başlangıcı üçün dönüş nöqtəsi olan keş hər kəsin diqqət mərkəzindədir. İnsan növünün tapıldığı mağaraya "Homo Naledi" adı verilib. "Naledi" Afrikadakı bir tayfanın dilindən tərcümədə "ulduz" deməkdir.

Mütəxəssislərin sözlərinə görə, yeni insan növünün biləkləri və ayaqları müasir insana bənzəyir. Üst bədən ölçüləri isə daha qədim insanlara bənzəyir. Araşdırmaclar nəticəsində məlum olub ki, Homo Naledinin boyunun hündürlüyü 150 santimetrdür. Beyni portagal böyüklüyündədir və ağırlığı 45 kilograma çatır.

Dünyanın ən sürətli tısbağası

Sənayədə 8 santimetr yol qət edən Bertie adlı tısbağa dünyadan ən sürətli tısbağası olaraq "Ginnesin rekordlar kitabı"na düşüb. İngiltərənin Durham şəhərində yaşayan Janine və Marco Kalzini cütlüyüün tısbağası görənləri heyrətə salır. Evdə davamlı olaraq yeridilən tısbağa 5,8 metrlik məsafəni 19,59 saniyədə qəçəraq "dünyanın ən sürətli tısbağası" adını qazanıb. Daha əvvəlki rekord 1977-ci ildə yenə İngiltərədə qırılmışdı. O zaman tısbağa saniyədə 12,5 santimetr yol gedə bilirdi.

Kalzini cütlüyü rekordu yeniləmək üçün Çarli adlı tısbağanı uzun müddət əhliləşdiriblər. Bir neçə il əvvəl onlara

hədiyyə edən tısbağanın ən sürətli olduğunu deyən cütlük

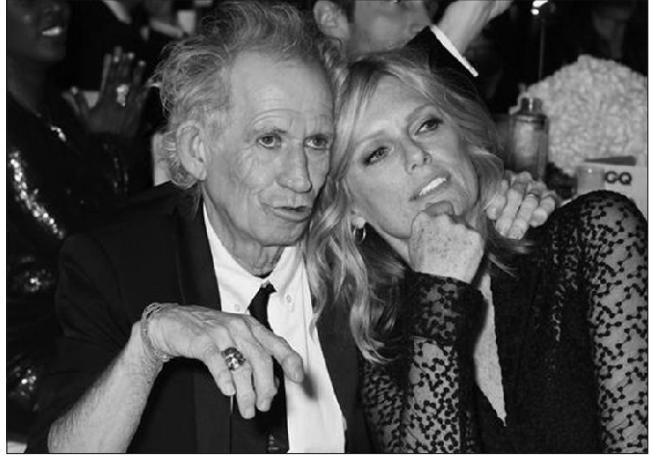
onun sürəti qarşısında hər kəsin təəccübləndiyini deyib.

Məşhur müsiqicidən qızlarına əcaib vəsiyyət

Pöpulyar "The Rolling Stones" qrupunun gitaraçısı Kit Riçards qızlarına əcaib vəsiyyət edib. "Onlar istəsələr, öləndən sonra yandırılmış cəsədimin küllərini iyləyə bilərlər. Teodora və Aleksandra belə fikrə düşsələr, etiraz etmərəm. Hətta onlara yardım edərəm", - Kit Riçards deyib.

71 yaşlı gitaraçının 59 yaşlı xanımı Patti Hansenən 30 yaşlı Teodora və 28 yaşlı Aleksandra adlı iki qızı var. 2007-ci ildə bəlli olmuşdu ki, Kit Riçards atasının yandırılmış cəsədinin külünlə kokainlə qarışdırıraq burnuna çəkib.

"Atam yandırılmışdı və onu bir qəder iyələmək istəyindən vaz keçə bilmədim. Yaxşı alındı. Hələ də sağam", - o zaman gitaraçı demişdi. Kit Riçards sürəkli kokain qəbul edib və bunun nəticəsində 2006-ci ildə Fici adasında ağacdan yixilmişdi. Beyni silkələndiyi üçün neyrocərrahiyə əməliyyatına məruz qalan müsiqici heroini tərgidib. O, 1978-ci ilən bəri heroin qəbul etmədiyi deyib. Mik Caqqerlə birlikdə "The Rolling Stones"un "bel sütunu" olan Kit Riçards İngiltərənin Susseks qraflığında yaşayır (milli.az).

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.300

QOÇ - Ciddi fiziki işlərə və iş-güzər sövdələşmələrə həvəs göstərməyin. Əks təqdirdə, gərginliklə üzləşəcəksiniz. Yaxşı olar ki, nahardan sonrani bütünlükə gəzinti və qonaqlıqlara həsr edəsiniz.

BÜĞÜ - Fəaliyyət göstərdiyiniz idarə və ya müəssisələrdə xırda narazılıqla üzləşsəniz de bu, ötəri xarakter daşıyacaq. Əslində Gök qübbəsi şəxsi işlərinizdə böyük dönüş olacağını bildirir.

ƏKİZLƏR - Ürəyiniz istəsə, bu təqvimini məraqlı və füsunkar tərzdə başa vura biləcəksiniz. Büdcənində artım olduğu təqdirdə axşam səfərə çıxmaga dəyər. Axısızın üçün daxikanlar çıxdır.

XƏRÇƏNG - Şübhə ilə yanaşdığınız adamların məsləhətlərinə qulaq asmayın. Bütün qərarları yalnız özünüz verin. Saat 16-dan sonra məraqlı qonaqlıqlar yolunuzu gözləyir. Bundan imtina etməyin.

ŞİR - Mühüm işlərinizin həllini həftəsonuna saxlayın. Onsuz da bu gün belə planlarınızın reallaşma ehtimalı azdır. Ulduzlar süstlüyüınızı nəzəre alıb istirahət etməyinizi mələhət görür.

QIZ - Dünəndən mənfi yüklü Ay bürcünüzü daxil olsa da, ətrafinizdə olan insanları birlikdə özünüzü gümrəh hiss edəcəksiniz. Sevgi münasibətlərinə kobuduğu aradan qaldırın. Müqəddəs yerlərə gedin.

TƏRƏZİ - Qarşınızda böyük perspektivlər durur. Lakin situasiyaları real qiymətləndirməyinizi ucbatından aktivlik göstərə bilərsiniz. Hər xırda məsələyə görə əsəbləşməyinizi əbəsdir.

ƏQRƏB - Əsas diqqəti fəaliyyətə yönəltəniz, günün ümumi mənzərəsində razı qalacaqsınız. Danışqları ciddi və məsəliyyətin dərk edən adamlarla aparın. Tamahkarlığa meyl etməyin!

OXATAN - Təxminən saat 14-e qədər ümumi əhvaliniz aşağı seviyyədə ola bilər. Buna görə məyus olmağa dəyməz. Çünkü sonrakı müddətde ciddi problemləriniz olma'yacaq. Qazanmaq ehtimalınız da var.

ÖGLAQ - Pulla bağlı bütün planlarınızı təxire salın. Çünkü astroloji göstəricilər bu təqvimdə maliyyə uğursuzluqlarından xəber verir. Həmkarlarınıza əsəbi davranışa meyl etməyin.

SUTÖKƏN - Ətrafinizdə baş verən hadisələr o qədər də ürəyinizdə deyil. Bu, daxilən siz siyasetda, çıxış yolu təpə bilmirsiniz. Odur ki, ulduzlar gəzintiyə və ya səfərə çıxmığınızı tövsiyə edir.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü şəxsi büdcənizdə bir qədər artım olacağından xəber verir. Odur ki, əsas enerjinizi məhz deyilən istiqamətdə nizamlamalısınız. Gözlənilməz təkliflərə əməl etməyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Dövlətin xəzinəsini öğurladılar

Misirin dövlət xəzinəsindən qızıl öğurlanması haqda çıxan xəbərləri hər kas təəccüblə qarşılıyb. Məlaliyyə naziri Hani Kadir isə iştirak etdiyi televiziya programında bu xəbərləri təsdiqləyib. Məlumatlara görə, dövlət xəzinəsinin saxlanıldığı böyük kassa xüsusi açarlarla açılıb. Öğrular qeyri-adı ogurluq tövəsələr də özləri ilə bağlı xüsusi izlər qoyublar. Digər törfən, dövlət xəzinəsində 50 kilogram ağırlığında külçə ogurlayan öğrencilerin tapılması üçün xüsusi qrup yaradılıb.

Katırladək ki, buna bənzər öğrenciler 2011-ci ildə Qahirə Muzeyində və fərqli dövlət qurumlarında baş vermişdi.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

